

PHẦN I: LÝ THUYẾT

I. CÁC BIỆN PHÁP TU TỪ

1. So sánh:

Khái niệm: So sánh là đối chiếu sự vật, hiện tượng này với sự vật, hiện tượng khác có nét tương đồng để làm tăng sức gợi hình, gợi cảm cho sự diễn đạt.

Ví dụ:

*Tuần kiệt **như** sao buổi sớm
Nhân tài **như** lá mùa thu*

(Nguyễn Trãi)

2. Nhân hóa:

Khái niệm: Nhân hóa là gọi hoặc tả con vật, cây cối, đồ vật,... bằng những từ ngữ vốn được dùng để gọi hoặc tả người; làm cho thế giới loài vật, cây cối, đồ vật,... trở nên gần gũi với con người, biểu thị được những suy nghĩ, tình cảm của con người.

Ví dụ: *Gậy tre, chông tre **chống lại** sắt thép quân thù. Tre **xung phong** vào xe tăng, đại bác*

(Thép Mới)

3. Ẩn dụ:

Khái niệm: Ẩn dụ là gọi tên sự vật, hiện tượng này bằng tên sự vật, hiện tượng khác có nét tương đồng với nó nhằm tăng sức gợi hình, gợi cảm cho sự diễn đạt.

Ví dụ:

*Mặt trời của bắp thì nằm trên đồi
Mặt trời của mẹ em nằm trên lưng*

(Nguyễn Khoa Điềm)

4. Hoán dụ:

Khái niệm: Hoán dụ là gọi tên sự vật, hiện tượng, khái niệm này bằng tên của một sự vật, hiện tượng khác có quan hệ gần gũi với nó, nhằm làm tăng sức gợi hình, gợi cảm cho sự diễn đạt.

Các kiểu hoán dụ :

a. Lấy bộ phận để gọi toàn thể :

Ví dụ: *Có một **khuôn mặt** mới trong lớp học.* → lấy **khuôn mặt** để chỉ học sinh.

b. Lấy vật chứa đựng để gọi vật bị chứa đựng :

Ví dụ: ***Cả trường** đều vui vẻ trong ngày 20 tháng 11.* → *Cả trường* chỉ tất cả các thành viên trong trường.

c. Lấy dấu hiệu sự vật để gọi sự vật :

Ví dụ: ***Thôn Đoài** thì nhớ **thôn Đông**.*

Cau thôn Đoài nhớ giầu không thôn nào

(Nguyễn Bính)

→ **Thôn Đoài** : Lấy nơi ở của người con trai để chỉ người con trai.

→ **Thôn Đông**: Lấy nơi ở của người con gái để chỉ người con gái.

d. *Lấy cái cụ thể để nói cái trừu tượng* :

Ví dụ: Có **tuổi hai mươi** thành sông nước

Vỗ yên bờ mái mái ngàn năm

(Lê Bá Dương)

→ Lấy cái cụ thể *tuổi hai mươi* để chỉ cái trừu tượng chỉ những năm tháng tuổi trẻ căng tràn sức sống, nhiều hoài bão, ước mơ.

5. Nói giảm, nói tránh (nhã ngữ, uyển ngữ):

Khái niệm: Nói giảm, nói tránh là biện pháp tu từ dùng cách biểu đạt tế nhị, uyển chuyển, tránh gây cảm giác quá buồn đau, ghê sợ, nặng nề, tránh thô tục, thiếu văn hóa. Nói giảm có chức năng nhận thức và biểu cảm. Biện pháp này được dùng nhiều trong các phong cách: khẩu ngữ, văn chương, chính luận...

Ví dụ 1: Nguyễn Khuyến *Khóc Dương Khuê* - người bạn già của mình:

Bác Dương **thôi đã thôi rồi**

Nước mây man mác ngậm ngùi lòng ta

Ví dụ 2: *Cháu nhà tôi học **chưa được khá***

6. Nói quá (phóng đại, cường điệu)

Khái niệm: Nói quá là biện pháp tu từ phóng đại mức độ, quy mô, tính chất của sự vật, hiện tượng được miêu tả để nhấn mạnh, gây ấn tượng, tăng sức biểu cảm.

Ví dụ: *Nơi ở **chó ăn đá, gà ăn sỏi** thế này, cỏ không mọc nổi nữa là trồng rau trồng cà* → Nhấn mạnh nơi ở đất cằn cỗi, cây cối khó sống được.

7. Các dạng phép điệp:

a/ Điệp từ hoặc điệp ngữ:

Khái niệm: Điệp từ, điệp ngữ là việc lặp lại nhiều lần một từ, một cụm từ trong một khổ thơ, một đoạn văn hay trong một bài thơ, một bài văn.

Ví dụ:

Điệp từ:

“Anh đi anh **nhớ** quê nhà

Nhớ canh rau muống, **nhớ** cà dầm tương

Nhớ ai dãi nắng dầm sương

Nhớ ai tát nước bên đường hôm nao”

(Ca dao)

Điệp ngữ:

Đây **mùa thu tới, mùa thu tới**

Với áo mơ phai dột lá vàng

(Xuân Diệu)

b/ Phép điệp cú pháp

Khái niệm: Phương thức lặp cấu trúc cú pháp (lặp câu) thể hiện ở việc lặp lại một cấu trúc của câu để tạo ra sự liên kết giữa chúng.

Ví dụ:

Điệp từ: *Trời xanh **đây là của chúng ta***

*Núi rừng **đây là của chúng ta***

(Trích *Đất nước* – Nguyễn Đình Thi)

c/ Điệp phụ âm đầu:

Khái niệm: Điệp phụ âm đầu là biện pháp tu từ dùng sự trùng điệp âm hưởng bằng cách lặp lại cùng một phụ âm đầu, điệp phụ âm đầu còn được gọi là láy phụ âm đầu.

Ví dụ:

Dưới trăng quỳên đã gọi hè

*Đầu tường **lửa lựu lập lòe** đâm bông*

(*Truyện Kiều* – Nguyễn Du)

d/ Điệp vần

Khái niệm: Điệp vần là biện pháp tu từ dùng sự trùng điệp về âm hưởng bằng cách lặp lại những âm tiết có phần vần giống nhau, nhằm mục đích tăng sức biểu hiện, tăng nhạc tính của câu thơ, điệp vần còn được gọi là láy vần.

Ví dụ:

Em ơi, Ba Lan mùa tuyết tan

Đường bạch dương sương trắng nắng tràn (Tố Hữu)

e/ Điệp thanh

Khái niệm: Điệp thanh là biện pháp tu từ dùng sự trùng điệp về âm hưởng bằng cách lặp đi lặp lại những thanh điệu cùng nhóm bằng hoặc nhóm trắc, nhằm mục đích tăng tính tạo hình và diễn cảm của câu thơ.

Ví dụ:

Sương nương theo trăng ngừng lưng trời

Tương tư nâng lòng lên chơi vơi.

(Xuân Diệu)

8. Đảo ngữ

Khái niệm: Đảo ngữ là sự thay đổi trật tự cấu tạo ngữ pháp thông thường của câu, nhằm nhấn mạnh và làm nổi bật ý cần diễn đạt.

Ví dụ :

***Lơ thơ** còn nhỏ gió dịu hiu*

Đâu tiếng làng xa vãn chợ chiều

(Trích *Tràng giang* – Huy Cận)

9. Liệt kê:

Khái niệm: Phép liệt kê là cách sắp xếp hàng loạt các từ hay cụm từ cùng loại để diễn tả đầy đủ hơn, sâu sắc hơn những khía cạnh, biểu hiện khác nhau của thực tế hay của tư tưởng, tình cảm.

Ví dụ:

*Khi **ca**, khi **tửu**, khi **cắc**, khi **tùng**,
 Không Phật, không Tiên, không vương tặc.
 Chẳng Trái, Nhạc cũng vào phường Hàn, Phú,
 Nghĩa vua tôi cho vẹn đạo sơ chung.*
 (Nguyễn Công Trứ)

10. Câu hỏi tu từ:

Khái niệm: Câu hỏi tu từ là câu về hình thức là câu hỏi mà về thực chất là câu khẳng định hay phủ định có cảm xúc. Nó có dạng không đòi hỏi câu trả lời mà chỉ nhằm tăng cường tính diễn cảm của phát ngôn.

Ví dụ:

Sao anh không về chơi thôn Vĩ?
 (Hàn Mặc Tử)

11. Tương phản (đối lập):

Khái niệm: Tương phản là biện pháp tu từ dùng các từ ngữ biểu thị những khái niệm đối lập nhau cùng để xuất hiện trong một văn cảnh nhằm mục đích làm rõ hơn đặc điểm của đối tượng được miêu tả. Tương phản là một biện pháp nghệ thuật được dùng để khắc họa hình tượng.

*Ta **dại**, ta tìm **nơi vắng vẻ**
 Người **khôn**, người đến **chốn lao xao***
 (Nguyễn Bình Khiêm)

HIỆU QUẢ CÁC BIỆN PHÁP TU TỪ	
BIỆN PHÁP TU TỪ	Hiệu quả (tác dụng) nghệ thuật
So sánh	Giúp sự vật, sự việc được miêu tả sinh động, cụ thể tác động đến trí tưởng tượng, gợi hình dung và cảm xúc, giàu hình ảnh và liên tưởng.
Ẩn dụ	Cách diễn đạt mang tính hàm súc, cô đọng, giá trị biểu đạt cao, gợi những liên tưởng ý nhị, sâu sắc.
Hoán dụ	Diễn tả sinh động nội dung thông báo và gợi những liên tưởng ý vị, sâu sắc
Nhân hóa	Làm cho đối tượng hiện ra sinh động, gần gũi, có tâm trạng và có hồn hơn.

Điệp từ/ngữ/cấu trúc	Nhấn mạnh, tô đậm ấn tượng – tăng giá trị biểu cảm
Nói giảm	Làm giảm nhẹ đi ý đau thương, mất mát nhằm thể hiện sự trân trọng
Nói quá (phóng đại)	Tô đậm ấn tượng về...
Câu hỏi tu từ	Bộc lộ cảm xúc, tạo sự suy tư, trăn trở...
Đảo ngữ	Nhấn mạnh, gây ấn tượng về....
Đối lập	Tạo sự cân đối, tương phản nhằm nhấn mạnh ý
Liệt kê	Diễn tả cụ thể, toàn diện

II. CÁC PHƯƠNG THỨC BIỂU ĐẠT (PTBD)

PTBD	KHÁI NIỆM	VÍ DỤ
	Là cách thức phản ánh và tái hiện đời sống (thiên nhiên, xã hội, con người) của người viết, người nói. Mỗi PTBD phù hợp với một mục đích, ý đồ phản ánh, tái hiện nhất định và được thực hiện bởi một thao tác chính nào đó.	
1. NGHỊ LUẬN	Khi muốn làm sáng tỏ một vấn đề nhằm thuyết phục người đọc, người nghe về một tư tưởng, một quan điểm nào đó thì người viết cần dùng lí lẽ và dẫn chứng để giải thích, chứng minh, phân tích, bình luận...	<i>...Không ai có thể mang theo tài sản và danh vọng mà mình đã vất vả kinh doanh một đời để theo cùng. Dùng tuổi trẻ để kiếm tiền, nhưng tiền lại không mua lại được tuổi trẻ. Dùng mạng sống để kiếm tiền, nhưng tiền lại không mua lại được mạng sống. Dùng hạnh phúc để đổi lấy tiền, nhưng tiền lại không mua lại được hạnh phúc. Dùng thời gian để kiếm tiền, nhưng tiền lại không mua lại được thời gian.</i> (Sưu tầm)
2. TỰ SỰ	Tự sự là phương thức trình bày một chuỗi các sự việc, sự việc này dẫn đến sự việc kia, cuối cùng dẫn đến một kết thúc, thể hiện một ý nghĩa.	<i>Thuở nhỏ tôi ra cống Na câu cá Nú váy bà đi chợ Bình Lâm Bắt chim sẻ ở vành tai tượng Phật Và đôi khi ăn trộm nhãn chùa Trần</i> (Đò Lèn – Nguyễn Duy)
3. BIỂU CẢM	Khi muốn biểu hiện tư tưởng, tình cảm, cảm xúc, thái độ và sự đánh giá của mình với đối tượng được nói tới thì người viết phải thể hiện, bày tỏ tình cảm, tư tưởng.	<i>Ta thường tới bữa quên ăn, ruột đau như cắt, nước mắt đầm đìa, chỉ cảm tức rằng, chưa xả thịt lột da, uống máu quân thù. Dấu cho trăm thân này phơi ngoài nội cỏ, nghìn xác này gói trong da ngựa ta cũng cam lòng</i> (Hịch tướng sĩ – Trần Quốc Tuấn)

4. MIÊU TẢ	Là hình dung ra được đặc điểm, tích chất nổi bật của một sự việc, sự vật, con người, phong cảnh,...làm cho đối tượng được nói tới như hiện lên trước mắt người đọc.	<i>Hắn về lớp này trông khác hẳn [...] Cái đầu thì trọc lóc, cái răng cạo trắng hớn, cái mặt thì đen mà rất cơng cơng, hai mắt gườm gườm [...] Hắn mặc cái quần nái đen với cái áo tây vàng. Cái ngực phanh, đầy những nét chạm trổ...</i> (Chí Phèo – Nam Cao)
5. THUYẾT MINH	Khi muốn làm rõ đặc điểm của đối tượng, cung cấp tri thức về các hiện tượng và sự vật trong tự nhiên, xã hội thì người nói (viết) phải trình bày, giới thiệu, giải thích...một cách khách quan về hiện tượng đó.	Giới thiệu về danh lam, thắng cảnh, về một tác giả văn học, tác phẩm, di tích, món ăn, loài hoa ...
6. ĐIỀU HÀNH (HÀNH CHÍNH, CÔNG VỤ)	Là phương thức dùng các động tác sai khiến, ra lệnh, điều khiển, đề đạt, kiến nghị,... nhằm truyền đạt những nội dung và yêu cầu nào đó từ cấp trên xuống hoặc bày tỏ những ý kiến, nguyện vọng của cá nhân hay tập thể tới các cơ quan và người có quyền hạn để giải quyết.	Thông báo, giấy mời, đơn xin phép, công điện khẩn...

III. PHONG CÁCH NGÔN NGỮ (PCNN)

LOẠI VĂN BẢN	DẤU HIỆU – ĐẶC ĐIỂM	VÍ DỤ
PCNN sinh hoạt	Ngôn ngữ sinh hoạt là lời ăn tiếng nói hàng ngày, dùng để thông tin, trao đổi ý nghĩ, tình cảm...đáp ứng những nhu cầu trong cuộc sống	Đối thoại, độc thoại, thư, hồi ức, nhật kí, lời thoại trong kịch, tuồng, chèo, truyện.. VD: <i>Đi thăm bệnh nhân về giữa đêm khuya. Trở về phòng, nằm thao thức không ngủ được. Rừng khuya im lặng như tờ [...] Nghĩ gì đấy Th. ơi ?</i> (Nhật kí Đặng Thùy Trâm)

PCNN khoa học	Giao tiếp khoa học – kĩ thuật, phản ánh các hoạt động tư duy của con người: khái quát, cụ thể, chính xác, logic, khách quan...	Luận văn, luận án, SGK, tạp chí khoa học, bài viết của học sinh....
PCNN báo chí	Giao tiếp trên các phương tiện thông tin đại chúng nhằm thông tin về các vấn đề thời sự	Bản tin, phóng sự, phỏng vấn, bình luận thời sự...
PCNN chính luận	Giao tiếp chính trị, xã hội nhằm tuyên truyền, giáo dục, cổ động...các vấn đề chính trị xã hội, văn hóa....Lập luận thường chặt chẽ, thuyết phục bởi hệ thống luận cứ, dẫn chứng	Tuyên ngôn, lời kêu gọi (<i>Lời kêu gọi toàn quốc kháng chiến, Tuyên ngôn độc lập</i>).
PCNN nghệ thuật	Ngôn ngữ tinh tế, trau chuốt, gọt giũa, giàu hình ảnh, có sức gợi tả...	Truyện, thơ, tiểu thuyết...
PCNN hành chính	Ngôn ngữ giao tiếp hành chính giữa cơ quan nhà nước với nhân dân hoặc giữa các cơ quan nhà nước với nhau	Quyết định, đơn từ, biên bản (các văn bản mang tính pháp lí, thường có mẫu sẵn)

IV. CÁC THAO TÁC LẬP LUẬN TRONG VĂN NGHỊ LUẬN

1. Giải thích: Là cắt nghĩa một sự việc, hiện tượng, khái niệm để người khác hiểu rõ, hiểu đúng vấn đề.

* **Cách làm:** Tìm đủ lí lẽ để giảng giải, cắt nghĩa vấn đề đó. Đặt ra hệ thống câu hỏi để trả lời. Giải thích từ ngữ, khái niệm khó, nghĩa đen, nghĩa bóng của từ. Trên cơ sở đó giải thích toàn bộ vấn đề, chú ý nghĩa tường minh và nghĩa hàm ẩn.

Ví dụ: *Chẳng qua so với người lớn, trẻ con sống trong một bầu khí quyển khác và dưới một thứ ánh sáng khác. Ở đó, bọn trẻ tiếp cận thế giới theo cách của chúng, nghĩa là chúng không nhìn mọi thứ chung quanh dưới khía cạnh sử dụng. Đó là điểm khác biệt căn bản giữa trẻ con và người lớn. Với người lớn, ý nghĩa và giá trị của mọi thứ trên đời đều thu gọn vào hai chữ chức năng. Bọn lật bất cứ một cuốn từ điển nào của người lớn mà coi. Người ta định nghĩa thế giới này bằng chức năng, và chỉ bằng chức năng. Áo để mặc, ghế để ngồi, răng để nhai và lưỡi để nếm. Cho nên không thể trách được nếu ba tôi quả quyết ly mới là thứ dùng để uống nước, còn chai chỉ dùng để đựng nước, nếu mọi ông bố bà mẹ khác đều nhanh chóng đồng ý với nhau rằng nón lưỡi trai dùng để che nắng, bút để viết và tập vở tất nhiên*

dùng để ghi chép. Trẻ con không quan tâm đến chức năng. Đơn giản vì trẻ con có kho báu vô giá: óc tưởng tượng.

(Cho tôi xin một vé đi tuổi thơ – Nguyễn Nhật Ánh)

2. Phân tích: Là cách chia nhỏ đối tượng thành nhiều yếu tố bộ phận để đi sâu xem xét một cách toàn diện về nội dung, hình thức của đối tượng.

*** Cách làm:** Chia tách đối tượng thành nhiều yếu tố bộ phận theo những tiêu chí, quan hệ nhất định.

Ví dụ: Cuộc đời của chúng ta đạt được những thành tựu gì, trở nên như thế nào, hạnh phúc hay bất hạnh, có ích hay có hại cho xã hội là do cách chúng ta lựa chọn. Kinh nghiệm cuộc đời cho tôi thấy có ba yếu tố quyết định sự lựa chọn của chúng ta: một là năng lực trí tuệ, hai là giá trị, ba là tầm nhìn. Hiển nhiên là năng lực trí tuệ có vai trò quan trọng trong sự lựa chọn. Năng lực trí tuệ ở đây là nắm bắt được những thông tin đầy đủ, phân tích những thông tin ấy và nhận thức được bản chất của những gì đang diễn ra xung quanh chúng ta. Tôi lưu ý nhiều hơn đến hai yếu tố sau là giá trị và tầm nhìn. Giá trị là những gì chúng ta xem là quan trọng, thiết yếu, sống còn đối với mình, là những gì chúng ta có thể sẵn sàng đánh đổi tự do, an toàn, sự no ấm của mình để bảo vệ nó. Mỗi người có thể có những giá trị giống nhau và khác nhau. Nó là một cái thang bậc đa dạng thể hiện thứ tự ưu tiên của những gì chúng ta coi trọng.”

(Cuộc đời là một sự lựa chọn – TS Phạm Thị Ly)

3. Chứng minh: Dùng những bằng chứng chân thực, đã được thừa nhận để làm rõ đối tượng.

*** Cách làm:** Xác định vấn đề chứng minh để tìm nguồn dẫn chứng phù hợp. Dẫn chứng phải phong phú, tiêu biểu, toàn diện sát hợp với vấn đề cần chứng minh, sắp xếp dẫn chứng phải lô gic, chặt chẽ và hợp lí.

Ví dụ:

Báo chí mới đây đăng ý kiến của một người Nhật sống ở Việt Nam hơn 20 năm, nhận xét rằng người Việt lười hơn 20 năm trước. (...) Này đây, người học ít chịu đọc sách, ít tìm hiểu mà thường sao chép từ bài giảng, từ giáo trình, từ tài liệu trên mạng, sao chép lẫn nhau và kể cả gian lận trong thi cử. Này đây, không ít học sinh muốn thi vào đại học để làm “thầy”, không thích học nghề, phải làm “thợ”; một số người thích học ngành nào để kiếm tiền mà không quan tâm đến năng lực thực sự của mình. Này đây, một số người thường xuyên “nhảy việc” không phải vì tìm thử thách mới hay để có môi trường làm việc tốt hơn mà bởi tâm lý “đứng núi này trông núi nọ”.

(Người Việt lười hơn... – Trúc Giang)

4. Bình luận: Bình luận là bàn bạc, nhận xét, đánh giá về một vấn đề, để nhận thức đúng đối tượng, đưa ra cách ứng xử phù hợp.

* **Cách làm:** Trình bày rõ ràng, trung thực vấn đề được bình luận, đề xuất và chứng tỏ được ý kiến nhận định, đánh giá là xác đáng. Thể hiện rõ chủ kiến của mình.

Ví dụ:

... *Nguy hơn, thực phẩm bẩn chính là kẻ sát nhân thầm lặng, ảnh hưởng và di hại đến nhiều thế hệ làm kiệt quệ giống nòi, người tiêu dùng có còn đủ tỉnh táo để phân biệt trong ma trận thực phẩm đang giăng như mạng nhện ấy đâu là sạch, đâu là bẩn hay lực bất tòng tâm để rồi nhắm mắt đưa chân.*

Nếu không có biện pháp hữu hiệu để ngăn chặn kịp thời, rồi đây 10, 20 năm sau tỷ lệ mắc ung thư và tâm thần của người Việt sẽ còn cao hơn rất nhiều. Mọi nỗ lực để nâng cao chất lượng sống, cải tạo nòi giống chẳng lẽ bó tay trước những người đang đầu độc dân tộc mình!

Phát triển sẽ là gì nếu không phải giúp người dân nâng cao đời sống, tạo môi trường lành mạnh, an toàn để mỗi chúng ta sống và đóng góp cho xã hội, nhưng thực phẩm bẩn tràn lan hiện nay như là cái u ác tính cho cả dân tộc, nếu không cắt bỏ sẽ di căn thành ung thư, hãy hành động ngay hôm nay đừng để đến lúc vô phương cứu chữa."

(Vấn nạn thực phẩm bẩn, chẳng lẽ bó tay? – Trương Khắc Trà)

5. So sánh: Làm sáng tỏ đối tượng đang nghiên cứu trong mối tương quan với đối tượng khác. Hai sự vật cùng loại có nhiều điểm giống nhau thì gọi là so sánh tương đồng, có nhiều điểm đối chọi nhau thì gọi là so sánh tương phản.

* **Cách làm:** Đặt đối tượng vào cùng một bình diện, đánh giá trên cùng một tiêu chí, nêu rõ quan điểm, ý kiến của người viết.

Ví dụ:

Có một cậu bé vào tập viếc trong một tiệm sửa xe đạp, có người khách đem đến một chiếc xe đạp hư, cậu bé không những sửa lại cho thật tốt, mà còn lau chùi cho chiếc xe cho sạch đẹp. Những người đang học viếc khác cười nhạo cậu bé đã đại dột, đã chẳng được thêm chút tiền công nào lại còn tốn sức. Hai ngày sau, người khách trở lại, thấy chiếc xe đạp vừa tốt vừa đẹp như mới mua, cậu bé liền được người khách nhận đưa về hãng của ông ta để làm viếc với mức lương cao. Hóa ra để thành đạt trong đời thật đơn giản, chỉ cần cố gắng chịu thiệt thòi một chút...

(Trích Mọi thứ đơn giản hơn chúng ta nghĩ" – Cửa sổ tâm hồn Việt)

6. Bác bỏ: Bác bỏ là chỉ ra mặt chưa đúng, chưa chính xác của vấn đề trên cơ sở đó đưa ra nhận định đúng đắn và bảo vệ ý kiến lập trường đúng đắn của mình.

* **Lưu ý:**

- Làm sáng tỏ hai phương diện: sai ở chỗ nào và vì sao như thế là sai. Trả lời vì sao như thế là sai, đó chính là thao tác lập luận bác bỏ.
- Để khẳng định ý kiến sai cần xem xét ba yếu tố: luận điểm, luận cứ, luận chứng.
- Trong thực tế, một vấn đề nhiều khi có mặt đúng, mặt sai. Vì vậy, khi bác bỏ hoặc khẳng định cần cân nhắc, phân tích từng mặt để tránh tình trạng khẳng định chung chung hay bác bỏ, phủ nhận tất cả.

Ví dụ:

Tôi không đồng ý với ý kiến của nhà Sử học Dương Trung Quốc rằng, nếu có doanh nghiệp trả lương 3.000 USD thì học sinh sẽ chăm học Sử. Lại có vị quan chức từng thoải mái nói rằng: "...nếu mà không biết (Sử ta) thì... tra google"?

Học Sử không phải là để kiếm kế sinh nhai.

Học Sử không phải là để trang bị cho mình một kiến thức để dùng nó đi kiếm tiền.

Học Sử là để hiểu về những gì cha ông đã làm, hiểu về đất nước, về con người và hiểu về những giá trị mà con người hiện nay đang được hưởng. Học Sử còn là để hun đúc tinh thần yêu nước và lòng tự hào dân tộc. Những cái đó mang lại một giá trị vô cùng to lớn và tiềm ẩn trong mỗi con người, tất nhiên không thể tính được bằng tiền...

(*Học Sử để làm gì? – Như Thỏ*)

V. CÁC TRÌNH TỰ LẬP LUẬN

1. Đoạn văn diễn dịch (Có câu chủ đề): Đoạn diễn dịch là đoạn văn trong đó câu chủ đề mang ý nghĩa khái quát **đứng ở đầu đoạn**, các câu còn lại triển khai cụ thể ý của câu chủ đề, bổ sung, làm rõ cho câu chủ đề. Các câu triển khai được thực hiện bằng các thao tác giải thích, chứng minh, phân tích, bình luận, có thể kèm theo nhận xét, đánh giá và bộc lộ cảm nhận của người viết.

Ví dụ:

Một chiếc lá rụng có linh hồn riêng, một tâm tình riêng, một cảm giác riêng. Có chiếc tựa như mũi tên nhọn, từ cành cây rơi cắm phập xuống đất như cho xong chuyện, cho xong một đời lạnh lùng thản nhiên, không thương tiếc, không do dự vẩn vơ. Có chiếc lá như con chim bị lão đảo mấy vòng trên không rồi cố gượng ngoi đầu lên, hay giữ thăng bằng cho tận tới cái giây nằm phơi trên mặt đất. Có chiếc lá nhẹ nhàng khoan khoái đùa bỡn, hay múa may với làn gió thoảng như thầm bảo rằng vẻ đẹp của vạn vật chỉ ở hiện tại: cả thời quá khứ dài dằng dặc của chiếc lá trên cành cây không bằng một vài giây bay lượn, nếu sự bay lượn ấy có vẻ đẹp nên thơ. Có chiếc lá như sợ hãi, ngần ngại rụt rè, rồi như gấn tới mặt đất, còn cất mình muốn bay trở lại cành. Có chiếc lá đầy âu yếm rơi bám vào một bông hoa thơm, hay đến gần trốn một ngọn cỏ xanh mềm mại. (Khái Hưng)

2. Đoạn văn qui nạp (Có câu chủ đề): Đoạn qui nạp là đoạn văn được trình bày đi từ các ý nhỏ đến ý lớn, từ các ý chi tiết đến ý khái quát, từ ý luận cứ cụ thể đến ý kết luận bao trùm. Theo cách trình bày này, câu chủ đề nằm ở vị trí **cuối đoạn**. Ở vị trí này, câu chủ đề không làm nhiệm vụ định hướng nội dung triển khai cho toàn đoạn mà lại làm nhiệm vụ khép lại nội dung cho đoạn ấy. Các câu trên được trình bày bằng các thao tác lập luận, minh họa, cảm nhận và rút ra nhận xét đánh giá chung.

Ví dụ:

*Những đứa con từ khi sinh ra đến khi trưởng thành, phần lớn thời gian là gần gũi và thường là chịu ảnh hưởng từ người mẹ hơn từ cha. Chúng được mẹ cho bú sữa, bông ẵm, dỗ dành, tắm giặt, ru ngủ, cho ăn uống, chăm sóc rất nhiều khi ốm đau... Với việc nhận thức thông qua quá trình bé tự quan sát, học hỏi tự nhiên hàng ngày và ảnh hưởng đặc biệt các đức của người mẹ, đã hình thành dần dần bản tính của đứa con theo kiểu “mưa dầm, thấm lâu”. Ngoài ra, những đứa trẻ thường là thích bắt chước người khác thông qua những hành động của người gần gũi nhất chủ yếu là người mẹ. **Chính người phụ nữ là người chăm sóc và giáo dục con cái chủ yếu trong gia đình.** (Trần Thanh Thảo)*

3. Đoạn tổng – phân – hợp (Có câu chủ đề ở đầu và cuối đoạn văn): Đoạn tổng – phân – hợp là đoạn văn phối hợp diễn dịch với qui nạp. Câu mở đầu đoạn nêu ý khái quát bậc một, các câu tiếp theo triển khai cụ thể ý khái quát. Câu kết đoạn là ý khái quát bậc hai mang tính chất nâng cao, mở rộng. Những câu triển khai ý được thực hiện bằng các thao tác giải thích, chứng minh, phân tích, bình luận, nhận xét, đánh giá hoặc nêu suy nghĩ... để từ đó đề xuất nhận định đối với chủ đề, tổng hợp, khẳng định, nâng cao vấn đề.

Ví dụ:

*Thế đấy, **biển luôn luôn thay đổi màu tùy theo sắc mây trời.** Trời xanh thẳm, biển cũng xanh thẳm, như dâng cao lên, chực nịch. Trời rải mây trắng nhạt, biển mơ màng dịu hơi sương. Trời âm u mây mưa, biển xám xịt, nặng nề. Trời ầm ầm giông gió, biển đục ngầu giận dữ... **Như một con người biết buồn vui, biển lúc tẻ nhạt, lạnh lùng, lúc sôi nổi, hả hê, lúc đăm chiêu, gắt gỏng.** (Vũ Tú Nam)*

4. Đoạn văn song hành (Không có câu chủ đề): Đây là đoạn văn có các câu triển khai nội dung song song nhau, không nội dung nào bao trùm lên nội dung nào. Mỗi câu trong đoạn văn nêu một khía cạnh của chủ đề đoạn văn, làm rõ cho nội dung đoạn văn.

Ví dụ:

Trong tập *Nhật kí trong tù* – (Hồ Chí Minh), có những bài phác họa sơ sài mà chân thực đậm đà, càng tìm hiểu càng thú vị như đang chiêm ngưỡng một bức tranh cổ điển. Có những bài cảnh lòng lộng sinh động như những tấm thảm thêu nền gấm

chỉ vàng. Cũng có những bài làm cho người đọc nghĩ tới những bức tranh sơn mài thâm trầm, sâu sắc. (Lê Thị Tú An)

5. Đoạn văn móc xích: Đoạn văn có kết cấu móc xích là đoạn văn mà các ý gối đầu, đan xen nhau và thể hiện cụ thể bằng việc lặp lại một vài từ ngữ đã có ở câu trước vào câu sau. Đoạn móc xích có thể có hoặc không có câu chủ đề.

Ví dụ:

Đọc thơ Nguyễn Trãi, nhiều người đọc khó mà biết có đúng là thơ Nguyễn Trãi không. Đúng là thơ Nguyễn Trãi rồi thì cũng không phải là dễ hiểu đúng. Lại có khi chữ hiểu đúng, câu hiểu đúng mà toàn bài không hiểu. Không hiểu vì không biết chắc bài thơ bài thơ được viết ra lúc nào trong cuộc đời nhiều nổi chìm của Nguyễn Trãi. Cũng một bài thơ nếu viết năm 1420 thì có một ý nghĩa, nếu viết năm 1430 thì nghĩa khác hẳn. (Hoài Thanh)

Câu chủ đề tự suy luận: thơ Nguyễn Trãi rất khó nắm bắt.

6. Đoạn văn so sánh: Đoạn văn so sánh có sự đối chiếu để thấy cái giống nhau hoặc khác nhau giữa các đối tượng, các vấn đề,... để từ đó thấy được chân lí của luận điểm hoặc làm nổi bật luận điểm trong đoạn văn. Có hai kiểu so sánh:

So sánh tương đồng: Đoạn văn có sự so sánh tương tự nhau dựa trên một ý tưởng.

Ví dụ:

Ngày trước ông cha ta có câu “Có công mài sắt có ngày nên kim”. Cụ Nguyễn Bá Học, một nho sĩ đầu thế kỉ XX cũng viết: “Đường đi không khó vì ngăn sông cách núi mà khó vì lòng người ngại núi e sông”. Sau này vào những năm 40 giữa bóng tối ngục tù của Tưởng Giới Thạch, nhà thơ Hồ Chí Minh cũng đề cập tới tính kiên nhẫn, chấp nhận gian lao qua bài thơ “Nghe tiếng giã gạo”, trong đó có câu: “Gian nan rèn luyện mới thành công”. Câu thơ thể hiện phẩm chất tốt đẹp, ý chí của Hồ Chí Minh đồng thời còn là châm ngôn rèn luyện cho mỗi chúng ta.

(Lê Bá Hân)

So sánh tương phản: Đoạn văn có sự so sánh trái ngược nhau về nội dung, ý tưởng.

Ví dụ:

*Trong cuộc sống không thiếu những người cho rằng cần học tập để thành tài, có tri thức hơn người khác mà không hề nghĩ tới việc rèn luyện đạo đức, lễ nghĩa, vốn là giá trị cao quý nhất trong các giá trị của loài người. Những người luôn hợm mình, tự cao tự đại, nhiều khi trở thành những kẻ có hại cho xã hội. Đối với những người ấy, chúng ta cần giúp họ hiểu rõ lời dạy của người xưa: **Tiên học lễ, hậu học văn**.* (Nguyễn Quang Ninh)

7. Đoạn văn có kết cấu đòn bẩy, bắc cầu: Đoạn văn kết cấu đòn bẩy, bắc cầu là đoạn văn mở đầu nêu một nhận định, dẫn một câu chuyện hoặc một đoạn thơ

văn, những dẫn chứng gần giống hoặc trái với ý tưởng (Chủ đề của đoạn) tạo thành điểm tựa, làm cơ sở để phân tích sâu sắc ý tưởng đề ra.

Ví dụ:

Quen biết khắp thiên hạ, hiểu được mình có mấy người. Bình thường chúng ta hay than vãn không tìm được người bạn hiểu được mình. Quả đúng như vậy, tri âm khó tìm, cuộc đời có thể có được người hiểu mình, thì không còn gì đáng tiếc! Nhưng, kết bạn không chỉ là việc của riêng đơn phương một người, mà tâm ý của cả hai phải hiểu rõ nhau, nếu chỉ một phía có tâm, một bên vô tâm thì sẽ khó thành bạn bè được. Một bên nghèo hèn, một bên giàu có, tình bạn cũng có cơ hội trải nghiệm đối no. Kết giao bạn bè, có thể cùng chung hoạn nạn, sinh tử không sợ mới có thể thấy rõ chân tình, mới đáng để ca tụng.

VI. MỘT SỐ THỂ THƠ TIÊU BIỂU

1. Lục bát: Lục bát là loại thơ một câu sáu chữ rồi đến một câu tám chữ cứ thế nối liền nhau theo thứ tự đó.

*Bống dưng buồn bã không gian
Mây bay lững thấp giăng màn âm u
Nai cao gót lẩn trong mù
Xuống rừng nẻo thuộc nhìn thu mới về.*

(Thu rừng - Huy Cận)

2. Song thất lục bát: Thể thơ song thất lục bát này là của riêng Việt Nam ta, cho nên luật thơ không gò bó theo các kiểu thơ khác. Thơ song thất lục bát gồm mỗi đoạn có 4 câu, hai câu đầu là song thất, có nghĩa là mỗi câu có 7 chữ, hai câu cuối là lục, bát, câu thứ ba sáu chữ, câu thứ 4 tám chữ.

*Chàng tuổi trẻ vốn giòng hào kiệt,
Xếp bút nghiên theo việc đao cung.
Thành liền mong tiến bộ rồng,
Thước gươm đã quyết chẳng dung giặc trời*

(Chinh Phụ ngâm - Đặng Trần Côn)

3. Thơ tự do: không bị gò bó bởi số câu số chữ, niêm, luật, vần, đối, ... Nhận biết thơ tự do rất đơn giản: đếm số chữ trong một dòng thơ, dòng nhiều dòng ít không gò bó, và không bắt buộc theo quy luật như các thể thơ khác.

*Tôi hỏi đất: Đất sống với đất như thế nào?
- Chúng tôi tôn cao nhau
Tôi hỏi nước: Nước sống với nước như thế nào?
- Chúng tôi làm đầy nhau
Tôi hỏi cỏ: Cỏ sống với cỏ như thế nào?
- Chúng tôi đan vào nhau
Làm nên những chân trời*

Tôi hỏi người:

- Người sống với người như thế nào?

Tôi hỏi người:

- Người sống với người như thế nào?

Tôi hỏi người:

- Người sống với người như thế nào?

(Hỏi - Hữu Thỉnh)

4. Đường luật: Đường luật là một trong những thể thơ được sử dụng nhiều trong thơ văn xưa. Có những quy định chặt chẽ về luật thơ: vần, niêm, đối...

Thân em thời trắng phận em **tròn**,

Bảy nổi ba chìm mấy nước **non**.

Rắn nát mặc dầu tay kẻ nặn,

Mà em vẫn giữ tấm lòng **son**

(Bánh trôi nước - Hồ Xuân Hương)

5. Thơ bốn chữ, thơ năm chữ, thơ sáu chữ, thơ bảy chữ, thơ tám chữ: Nhận biết dựa vào số chữ trong 1 dòng thơ. Mỗi loại có quy định riêng về vần, luật.

Chú bé loắt choắt,

Cái xác xinh xinh,

Cái chân thoăn thoắt,

Cái đầu nghênh nghênh,

Ca-lô đội lệch,

Mồm huýt sáo vang,

Như con chim chích,

Nhảy trên đường vàng...

(Lượm – Tố Hữu)

PHẦN II: 40 BÀI TẬP ĐỌC HIỂU

ĐỀ SỐ 1

Đọc văn bản sau và trả lời các câu hỏi bên dưới:

"Khi cánh cửa hạnh phúc đóng lại, một cánh cửa khác mở ra, ta thường chú ý vào cánh cửa đang đóng mà không thấy được một cái khác đang mở ra."

"Cuộc sống thường không chật hẹp trong những ngôi nhà, trên những con đường, góc phố mà chính trong những định kiến và suy nghĩ của con người."

"Hãy mơ những gì bạn muốn mơ, tới những nơi bạn muốn tới, trở thành những gì bạn muốn bởi bạn chỉ có một cuộc sống và một cơ hội để làm tất cả những gì bạn muốn."

Một con tằm phải trải qua đau đớn để tự chui ra khỏi cái kén và trưởng thành con bướm biết bay.

Một hạt giống nằm sâu trong lòng đất để nảy mầm phải tự vươn thẳng lên xuyên qua tầng đất dày và trở thành cây cứng cáp.

Con tằm nào được người ta cắt vỏ kén chui ra mãi mãi bò quẩn quanh cái kén mà không bao giờ thành loài bướm biết bay.

Hạt giống nằm trên mặt đất dễ dàng nảy mầm nhưng sẽ bị bật gốc khi gặp cơn giông tố.

Con người không thể chọn cho mình nơi sinh ra, nhưng có thể tự chọn cho mình một cách sống; rèn luyện cho mình khả năng chịu đựng và bản lĩnh ý chí qua thử thách, khó khăn, bất hạnh và cả thất bại. Thất bại, bất hạnh có thể là điều tuyệt vọng với người này nhưng có thể là may mắn với người khác - tùy vào cách chúng ta đón nhận bằng cách dũng cảm vượt qua hay tự thương thân trách phận mà gục ngã.

(Trích Hạt giống tâm hồn, NXB TP.HCM)

Câu 1. Xác định phương thức biểu đạt chính của văn bản.

Câu 2. Em hiểu như thế nào về câu "Thất bại, bất hạnh có thể là điều tuyệt vọng với người này nhưng có thể là may mắn với người khác - tùy vào cách chúng ta đón nhận bằng cách dũng cảm vượt qua hay tự thương thân trách phận mà gục ngã"?

Câu 3. Em có đồng tình với ý kiến "Con người không thể chọn cho mình nơi sinh ra, nhưng có thể tự chọn cho mình một cách sống" không? Vì sao?

Câu 4. Hãy nêu thông điệp của văn bản và lí giải.

Bài làm

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

Đọc văn bản sau và trả lời các câu hỏi bên dưới:

Cuộc đời cho dù nhiều vận may hay nhiều vận rủi, hết thủy rồi cũng thành quá khứ, cũng giống như mưa rơi ngoài cửa sổ, ướt đầm, ẩm thấp, khô dần rồi biến mất. Những điều tốt đẹp thì giữ lại trong tim, những chuyện không vui thì vứt lại phía sau, không lưu luyến, không hận thù. Học được cách quên, hiểu được cách bỏ, cuộc sống vốn luôn tiến lên phía trước sau những cuộc chia tay. Nhẹ nhàng nói với chính mình, không sao cả, cuộc sống vốn là vậy, đời dài đằng đẵng, thản nhiên đối diện, mọi thứ rồi sẽ qua đi. Bởi ánh dương luôn xuất hiện sau mỗi cơn mưa.

Nếu ta không chịu quên đi, cuộc sống khó mà tiếp tục. Mỗi người đều trải qua rất nhiều chuyện vui buồn, có hạnh phúc và có cả bất hạnh. Cuộc đời là một chuyến đi dài, ta không thể dự liệu được mình sẽ gặp phải điều gì, duy chỉ có cách làm cho trái tim ta thêm mạnh mẽ thì mới có thể chống chọi lại được với những phong ba bão táp và cám dỗ trong cuộc đời. Học được cách quên mới biết cách buông bỏ. Chuyện trên đời dù đẹp như ngọc lưu ly mưa rơi gió thổi thì cũng đều không thể coi là chuyện thường tình, tạm biệt quá khứ mới có thể bình yên trong thực tại.

(Trích *Mỉm cười dù cuộc đời là thế* - Gyatso Rinpoche, theo tuoitre.vn)

Câu 1. Xác định phương thức biểu đạt chính của đoạn trích.

Câu 2. Chỉ ra và nêu tác dụng của biện pháp tu từ trong câu văn “Cuộc đời cho dù nhiều vận may hay nhiều vận rủi, hết thấy rồi cũng thành quá khứ, cũng giống như mưa rơi ngoài cửa sổ, ướt đẫm, ẩm thấp, khô dần rồi biến mất”.

Câu 3. Em hiểu như thế nào về ý kiến: “Ánh dương luôn xuất hiện sau mỗi cơn mưa”?

Câu 4. Em có đồng tình với ý kiến: “Nếu ta không chịu quên đi, cuộc sống khó mà tiếp tục” không? Vì sao?

Câu 5 (Làm văn). Từ nội dung đoạn trích trong phần Đọc hiểu, em hãy viết một đoạn văn (khoảng 200 chữ) trình bày suy nghĩ về *“ý nghĩa của việc học cách quên đi những buồn đau của quá khứ”*.

Bài làm

A series of horizontal dotted lines for writing.

Đọc văn bản sau và trả lời các câu hỏi bên dưới:

Còn nếu bạn được tặng một cuộc đời – cuộc đời của chính bạn, bạn sẽ chăm sóc nó thế nào? Tôi cho rằng đôi khi bạn đã không quan tâm đến cuộc đời mình bằng những của cải mà bạn sở hữu. Đời sống là một nhạc cụ diệu kì, hãy học cách sử dụng nó và gảy lên những khúc nhạc tuyệt vời bằng tất cả khả năng của bạn. Nhưng trên hết, hãy đối xử với cuộc đời bạn bằng sự trân trọng xứng đáng. (2)

Chúng ta không thuê dệt nên cuộc đời, chúng ta chỉ là một phần trong đó. Bất cứ điều gì chúng ta làm với cuộc đời này cũng là làm cho chính chúng ta. (4)

(Theo Quà tặng cuộc sống – Dr. Bernie S. Siegel. NXB Tổng hợp
Thành phố Hồ Chí Minh, 2017, tr.9).

Câu 2. Theo đoạn trích, điều gì bạn sẽ nâng niu và điều gì đôi khi bạn không quan tâm?

Câu 4. Bài học mà em rút ra được sau khi đọc xong đoạn (3) là gì?

Câu 6 (Làm văn). Từ nội dung đoạn trích ở phần Đọc hiểu, em hãy viết một đoạn văn (khoảng 200 chữ) về ý nghĩa của việc tự kiến tạo nên cuộc đời của mình.

[illegible]

ĐỀ SỐ 4**Đọc văn bản sau và trả lời các câu hỏi bên dưới:**

Con người có những giây phút thích cô đơn
 Để nghe thấy những điều, có ai bên, không nghe thấy
 Nhưng nếu kéo dài thành tháng năm những phút giây ấy
 Con người sẽ héo mòn, đau khổ... bơ vơ!

Đảo, đó là sự cô đơn giữa muôn trùng biển khơi
 Tuyết trên núi cao! Đó là sự cô đơn giữa mệnh mang trời biếc...
 Lá vàng là sự cô đơn còn có sức để lượn bay
 Tiếng vạc đêm sương là cô đơn còn kêu được...!
 Thằng cuội cung trăng là sự trừng phạt bằng cô đơn
 Cuộc đời cung phi là sự may mắn cao sang dẫn đến niềm cô đơn tê tái
 Vẫn còn vụn tiếng thở dài cô đơn của những người chồng, người cha sống cạnh
 vợ, cạnh con
 Vẫn còn triệu lời thơ cô đơn trong tình yêu trai gái...

Không gian cô đơn nhờ không gian màu sắc
 Thời gian cô đơn thường khép một vòng rất chặt
 Bàn tay cô đơn thường bóp nát chính trái tim mình
 Bàn chân cô đơn thường dẫn ta đến với Thần, với Phật...

"Trăm năm cô đơn": làng Ma – cơn – đô không còn dấu vết
 Một thoáng cô đơn thôi, đủ cho tôi héo úa cả tâm hồn
 Hỡi trái đất, đang còn khổ đau, đang còn như giọt lệ
 Xin đừng là giọt lệ của cô đơn...!

(Phạm Hổ)

Câu 1. Xác định thể thơ của văn bản.

Câu 2. Xác định hai phương thức biểu đạt tiêu biểu được sử dụng trong đoạn thơ.

Câu 3. Biểu hiện của sự cô đơn mà tác giả đề cập đến trong đoạn thơ 2 là gì?

Câu 4. Theo em, vì sao "Vẫn còn vụn tiếng thở dài cô đơn của những người chồng, người cha sống cạnh vợ, cạnh con"?

Câu 5. Em có đồng tình với quan điểm "Con người cần những giây phút cô đơn nhưng lại không được kéo dài nó" không? Vì sao?

Câu 6. Theo em, lời nhắn gửi của tác giả qua bài thơ là gì? Lý giải thông điệp đó?

Bài làm

.....

.....

.....

.....

.....

.....

ĐỀ SỐ 5

Đọc văn bản sau và trả lời các câu hỏi bên dưới:

Nếu như không có cách nào để thay đổi thế giới bên ngoài, hãy thay đổi chính mình, bởi vì đó là điều có thể thay đổi được. Khi bạn tập trung sự chú ý để hoàn thiện bản thân, cuộc sống của bạn cũng sẽ trở nên tốt đẹp. Chấp nhận những điều bạn không thể thay đổi, thay đổi những điều bạn có thể thay đổi được, và nhìn nhận được sự khác biệt giữa hai điều này, đó là bài học mà chúng ta cần phải theo đuổi suốt cuộc đời.

Ngoài việc thay đổi hành vi của chính mình, bạn có thể thay đổi được thái độ nhìn nhận của bản thân. Khó khăn trắc trở có nhiều tới đâu cũng phải chịu thua trước thái độ và phản ứng của bạn trước chúng. Thái độ tiêu cực khi nhìn nhận một sự việc thường sẽ làm tổn thương lòng tự tin, mài mòn ý chí phấn đấu của con người. Cũng giống như khi nhìn một nửa ly nước, có người nói "chỉ còn nửa ly nước", cũng có người nói "vẫn còn nửa ly nước". Thái độ khác nhau sẽ tạo ra những cuộc đời khác nhau, bạn có thể thay đổi thế giới của chính mình thông qua việc thay đổi cách nhìn và thái độ của bản thân.

(Trích Sống chậm lại rồi mọi chuyện sẽ ổn thôi, Alpha book biên soạn, NXB Lao động xã hội, 2014, tr 13)

Câu 1. Chỉ ra phương thức biểu đạt chính được sử dụng trong đoạn trích trên?

Câu 2. Trình bày cách hiểu của em về từ “chỉ” và từ “vẫn” trong câu văn “*Cũng giống như khi nhìn một nửa ly nước, có người nói “chỉ còn nửa ly nước”, cũng có người nói “vẫn còn nửa ly nước”?*

Câu 3. Em có đồng tình với ý kiến “Chấp nhận những điều bạn không thể thay đổi, thay đổi những điều bạn có thể thay đổi được” không? Vì sao?

Câu 4. Thông điệp nào trong văn bản có ý nghĩa nhất đối với em? Nêu lí do tại sao lại chọn thông điệp đó.

Bài làm

This image shows a full page of a document template designed for handwritten notes or essays. It features approximately 20 evenly spaced, thin grey horizontal lines across the entire width of the page. The margins are consistent on all sides, providing ample space for writing. There are no pre-printed questions, headings, or other markings on the page.

ĐỀ SỐ 6

Đọc văn bản sau và trả lời các câu hỏi bên dưới:

(1) Cuộc sống luôn chứa đựng những điều kì diệu, đừng để nó trôi qua vô ích. Hãy mở rộng trái tim, mở rộng tâm hồn bạn với những người xung quanh.

(2) Hãy trân trọng giá trị của mỗi người mà bạn gặp. Cuộc hành trình của bạn trong cuộc sống này luôn có những khó khăn mà đôi lúc bạn cần đến những người bạn. Hãy nhận biết giá trị của thời gian và bắt tay thực hiện những việc mà bạn hằng mong ước nhưng đừng dành quá nhiều thời gian cho sự bắt đầu. Hãy đến với mọi người bằng lòng yêu thương và sự khoan dung của bạn. Cũng đừng quên rằng cuộc sống này không bao giờ có sự công bằng tuyệt đối. Hãy luôn can đảm vượt qua những khó khăn trong cuộc sống.

(3) Nếu nhận biết được những điều đó, thì dù cho bạn có ở bất cứ nơi đâu, bạn cũng sẽ không bao giờ cảm thấy đơn độc. Và cuộc sống của bạn sẽ có nhiều ý nghĩa hơn.

(Trích Để cuộc sống có ý nghĩa hơn, Quang Kiệt, Theo Inspire Today)

Câu 1. Xác định phương thức biểu đạt chính được sử dụng trong đoạn trích trên.

Câu 2. Xác định và nêu hiệu quả của biện pháp tu từ được sử dụng ở đoạn văn (2).

Câu 3. Theo tác giả, vì sao “Hãy mở rộng trái tim, mở rộng tâm hồn bạn với những người xung quanh”?

Câu 4. Thông điệp mà em tâm đắc nhất sau khi đọc xong đoạn trích trên là gì? Vì sao?

Câu 5. (Làm văn) Từ nội dung đoạn trích trong phần Đọc hiểu, em hãy viết một đoạn văn (khoảng 200 chữ) trình bày suy nghĩ về giá trị của việc can đảm vượt qua những khó khăn trong cuộc sống.

Bài làm

[illegible]

ĐỀ SỐ 7

Đọc văn bản sau và trả lời các câu hỏi bên dưới:

TỰ SỰ

Dù đục, dù trong con sông vẫn chảy
Dù cao, dù thấp cây lá vẫn xanh
Dù người phàm tục hay kẻ tu hành
Đều phải sống từ những điều rất nhỏ.
Ta hay chê rằng cuộc đời méo mó
Sao ta không tròn ngay tự trong tâm?
Đất ấp ôm cho muôn hạt nảy mầm
Những chồi non tự vươn lên tìm ánh sáng
Nếu tắt cả đường đời đều trơn láng
Chắc gì ta đã nhận ra ta
Ai trong đời cũng có thể tiến xa
Nếu có khả năng tự mình đứng dậy.
Hạnh phúc cũng như bầu trời này vậy
Đâu chỉ dành cho một riêng ai.

(Lưu Quang Vũ)

- Câu 1. Xác định phương thức biểu đạt chính được sử dụng trong văn bản trên.
- Câu 2. Nêu biện pháp tu từ trong 03 câu thơ đầu và cho biết tác dụng.
- Câu 3. Theo em, vì sao tác giả nói rằng:
- "Nếu tất cả đường đời đều trơn láng
Chắc gì ta đã nhận ra ta"*
- Câu 4. Thông điệp nào của văn bản trên có ý nghĩa nhất đối với em?
- Câu 5. Từ nội dung của văn bản, em hãy viết 01 đoạn văn (khoảng 200 chữ) trình bày suy nghĩ của mình về 2 câu thơ:
- "Ai trong đời cũng có thể tiến xa
Nếu có khả năng tự mình đứng dậy"*

Bài làm

[illegible]

ĐỀ SỐ 8

Đọc văn bản sau và trả lời các câu hỏi bên dưới:

"Mùa đông đang đến gần
 Các loài chim bắt đầu thấy lạnh
 Rủ nhau bay về Nam lẫn tránh
 Dù suốt mùa hè ca ngợi quê hương

Chỉ đại bàng vẫn ngồi in
Lặng lẽ nhìn những vườn cây trụi lá
Khi quê hương gặp những ngày băng giá
Đại bàng không bỏ bay đi"

(Raxun Gamzatop)

Câu 1: Cách sống của các loài chim ở khổ thơ trên và đại bàng ở khổ thơ dưới có sự khác nhau như thế nào?

Câu 2: Hình ảnh các loài chim tới mùa đông “*Rủ nhau về nam lẫn tránh/ Dù suốt mùa hè ca ngời quê hương*” có gợi cho em liên tưởng về một cách sống như thế nào?

Câu 3: Trong bài thơ của Raxun Gamzatop, mùa đông băng giá được hiểu theo tầng nghĩa nào? Các tầng nghĩa ấy gợi ra những bài học nào về phép thử trong cuộc sống?

Câu 4: Thông điệp mà em tâm đắc trong bài thơ là gì? Vì sao?

Bài làm

This image shows a full page of white paper with horizontal dotted lines. The lines are evenly spaced and run across the width of the page, providing a guide for handwriting practice. There are no margins, text, or other markings on the page.

ĐỀ SỐ 9

Đọc văn bản sau và trả lời các câu hỏi bên dưới:

Bill Gates nói: “Thói quen ỷ lại là một hòn đá cản bước bạn đến với thành công, muốn làm nên nghiệp lớn, bạn phải đá chúng ra khỏi con đường của mình”.

Đối với những người thành đạt trong sự nghiệp, từ chối ỷ lại vào người khác là một thử nghiệm lớn đối với năng lực bản thân. Điều đó có nghĩa là không thể dựa dẫm vào người khác, bởi vì như vậy là đã giao phó vận mệnh của mình vào tay người khác, mất đi quyền tự chủ trong công việc.

Có một số người mỗi khi gặp phải chuyện gì, việc đầu tiên nghĩ đến là tìm kiếm sự giúp đỡ của người khác; có người bất luận là có việc hay không, đều thích đi theo người khác, cho rằng người khác có thể giải quyết mọi khó khăn của mình. Trong cuộc sống, những người như vậy ở đâu cũng có. Đó là những người có tâm lí ỷ lại...

Tâm lí ỷ lại bắt nguồn từ tâm lí lười nhác. Lúc nhỏ, bố mẹ làm cho quá nhiều, bạn không phải độc lập hành động, từ ăn cơm, mặc quần áo đến việc hàng ngày không chịu dậy sớm, khiến người khác phải chờ, những điều này trực tiếp hình thành nên tâm lí ỷ lại và tính lười nhác ở bạn. Ngoài ra, bố mẹ dành cho quá nhiều điều thuận lợi, bạn không cần phải nỗ lực phấn đấu cũng có thể sống được, đây là nguyên nhân chính hình thành nên tâm lí ỷ lại, không thể độc lập tự chủ, không thể phát triển toàn diện tính cách ở bạn...

Có rất nhiều người không biết mình đang đợi chờ điều gì, nhưng họ cảm nhận được rằng sẽ có một điều gì đó xảy ra, vận may sẽ đến hoặc sẽ phát sinh những cơ hội mới, hoặc sẽ có một ai đó đến giúp họ, như vậy trong điều kiện không có được sự giáo dục, không có sự chuẩn bị đầy đủ và không có nguồn tài chính thì họ vẫn sẽ có thể có được một sự bắt đầu và tiếp tục tiến lên phía trước...

Ngồi trên một chiếc ghế mềm sẽ rất dễ ngủ quên. Dựa vào người khác, bạn sẽ cảm thấy luôn có người giúp đỡ mình và bản thân không cần cố gắng, đây chính là trở ngại lớn trong việc phát huy tính tự lực tự chủ và tinh thần phấn đấu gian khổ.

(Nguồn: INTERNET)

Câu 1. Dựa vào văn bản, em hãy cho biết những biểu hiện cản bước bạn trên con đường thành công là gì?

Câu 2. Xác định biện pháp tu từ và nêu hiệu quả trong những câu văn “Thói quen ỷ lại là một hòn đá cản bước bạn đến với thành công, muốn làm nên nghiệp lớn, bạn phải đá chúng ra khỏi con đường của mình”

Câu 3. Trình bày suy nghĩ của em về ý kiến “Ngồi trên một chiếc ghế mềm sẽ rất dễ ngủ quên”.

Câu 4. Em có đồng tình với ý kiến “Dựa vào người khác, bạn sẽ cảm thấy luôn có người giúp đỡ mình và bản thân không cần cố gắng” không? Vì sao?

Câu 5. (Làm văn) Từ nội dung đoạn trích, em hãy viết một đoạn văn (khoảng 200 chữ) trình bày suy nghĩ về “tính tự lực tự chủ.”

Bài làm

.....

.....

.....

.....

.....

ĐỀ SỐ 10

Đọc văn bản sau và trả lời các câu hỏi bên dưới:

Chỉ có ở con người, ngôn ngữ là tài sản vô giá do con người tạo ra và đến lượt nó, ngôn ngữ như là chiếc thuyền chở con người đến những bờ bến của văn minh, tiến hoá.

Tiếng nói làm bùng tỉnh con người tiền sử. Để trao đổi, để ra lệnh, để thủ thi, để dò hờ, để hát ca. Có tiếng đón đau, có lời thấu hiểu, có tiếng hân hoan, có lời hiệu triệu... Các nhà ngôn ngữ có thể khai quật trong tiếng nói để thấy những vĩa tang “địa chất” xa xăm.

Bản chất của con người là đời sống giao tiếp xã hội. Có người vì số phận đặc biệt phải sống một mình trong rừng sâu hay như Robinson ngoài đảo hoang, họ thêm biết bao, dù chỉ là những thanh âm không có hình hài ý nghĩa. Như em bé mẫu giáo mỗi chiều tan học ngồi sau xe mẹ và lú lo những lời từng bừng vô nghĩa “trời mưa trời nắng, hai con rấn cấn nhau, hai cây cầu đổ ụp”. Miễn là được bộc lộ với thế giới đầy sắc màu quanh em. Miễn là được nói, được ca hát. Niềm vui của con người cũng là giao tiếp. Sở dĩ chiếc màn hình Win-word phổ cập vì nó gần gũi hơn và giao tiếp được. Còn chiếc màn hình Dos xanh lè, thách thức với những ký hiệu máy tính lạnh lùng thì người thường ai cũng ngán và phần nào ít phổ cập hơn.

Mất hàng triệu năm mới định hình những nếp nhăn ngôn ngữ trong não bộ, khó khăn lắm con người mới có tiếng nói. Không có tiếng nước bạn dờ, tiếng nước tôi hay. Không có tiếng làng tôi nhẹ nhàng, làng bạn nặng trĩu. Ý thức kỳ dị đó có thể lưu giữ được “bản sắc” văn hoá làng xã nhưng nghèo tính tiến hoá biết bao. Tiếng nói của đất nước nào cũng đáng kính trọng, bởi tiếng nói suy cho cùng là di sản tổ tiên loài người sinh học có chung một nguồn cội, chung một cây tiến hoá.

Một loại di sản đặt biệt. Bởi nó không chỉ nằm trong ký ức mà nổi dài trong hiện tại và bắc cầu đến tương lai. Người ta thường sử dụng di sản vào những mục đích tốt đẹp. Tiếng nói cũng vậy. Xin em đừng lộng ngữ tà ngôn. Biết dành những lời yêu thương cho cha mẹ. Dành những lời tốt đẹp, trung thực cho bạn bè. Tuổi hoa chỉ nói những lời “hoa cười, ngọc thốt đoan trang”.

Và muôn đời, lời nói thành thực vẫn là lời hay nhất. Bởi mất đi sự chân thực, mất đi trách nhiệm trong lời nói, con người sẽ tuột dốc lối lầm.

(Tôi muốn hỏi em: về sau thế nào? – Đoàn Lê Công Huy)

Câu 1: Xác định phương thức biểu đạt của văn bản trên.

Câu 2: Theo văn bản, vì sao tác giả khẳng định ngôn ngữ là một “di sản đặc biệt”?

Câu 3: Em có đồng tình với quan điểm: “Và muôn đời, lời nói thành thực vẫn là lời hay nhất. Bởi mất đi sự chân thực, mất đi trách nhiệm trong lời nói, con người sẽ tuột dốc lối lầm.” không? Vì sao?

Câu 4: Thông điệp mà em tâm đắc nhất trong văn bản trên là gì? Vì sao?

Bài làm

.....

.....

.....

.....

.....

.....

Đọc văn bản sau và trả lời các câu hỏi bên dưới:

...Một viên sỏi nhỏ cũng có thể làm xáo động cả một vùng nước. Nhỏ thôi, nhưng khi ta biết gieo một điều tốt, sự lan tỏa của nó là gần như không thể giới hạn. Nhỏ thôi, nhưng như khi ta làm một điều xấu, tiếng của nó lan xa chẳng gì có thể ngăn được. Người xưa nói: Đừng thấy việc ác nhỏ mà làm. Đừng thấy việc thiện nhỏ mà không làm. Khi ta biết tránh làm điều ác, biết gieo mầm thiện, cho dù nhỏ thôi, thì ta cũng có cơ hội để trở thành người tử tế qua mỗi ngày lớn lên. Như những vòng tròn đồng tâm lan rộng, ta start-up cuộc đời mình theo cách nhẹ nhàng và lãng mạn, tỏa lan năng lượng tích cực, tạo nên những con sóng dù nhỏ nhưng có thể đánh động cả tự nhiên để tất cả biết rằng ta đang thực sự sống.

Cuộc sống cũng nhắc ta không ngừng hành động. Ta khởi sự một việc dù nhỏ thì cũng có thể tạo những làn sóng tỏa lan, những vòng tròn đồng tâm nối nhau sống động. Đôi khi ta ném xuống mặt bến sông tĩnh lặng là tâm hồn ta một viên sỏi nhỏ để nhắc mình sống, nhắc những điều tốt cần được thể hiện, nhắc dám đối đầu với những kẻ ác và những hành động không tử tế. Khi còn trẻ là khi ta cần lan tỏa nguồn năng lượng sống tích cực cho người xung quanh, cho bè bạn, cho ánh sáng đẩy lùi bóng tối...

(Trích Bay xuyên những tầng mây – Hà Nhân, NXB Văn học, 2016, tr.191, 192)

Câu 1. Xác định phương thức biểu đạt chính được sử dụng trong văn bản.

Câu 2. Theo tác giả, Khi ta biết tránh làm điều ác, biết gieo mầm thiện, cho dù nhỏ thôi thì điều gì sẽ xảy ra?

Câu 3. Em có đồng tình với ý kiến Khi ta biết gieo một điều tốt, sự lan tỏa của nó là gần như không thể giới hạn.

Câu 4. Thông điệp sâu sắc nhất mà em rút ra được cho bản thân mình qua văn bản trên là gì? Vì sao?

Bài làm

This image shows a full page of white paper with horizontal dotted lines. The lines are evenly spaced and run across the width of the page, providing a guide for handwriting practice. There are no margins, text, or other markings on the page.

ĐỀ SỐ 12

Đọc văn bản sau và trả lời các câu hỏi bên dưới:

“Đối với tôi, nguyên tắc thành công đến từ một điều cơ bản: sống trong thể chủ động. Cần gì thì lên tiếng. Muốn gì thì đấu tranh. Kiến thức do học tập. Thành tựu nhờ lao động. Chẳng có cái gì ở trên đời này tự nhiên mà có. Chủ động lèo lái thì mới có cơ may đưa con thuyền cuộc đời cập bến bờ mơ ước. Dù sóng gió, giông bão xảy ra trên hải trình vạn dặm, có giữ vững bánh lái, giữ vững tay chèo thì mới đến được đất liền. Sống mà không tự cứu lấy mình, sống thụ động buông thả thì cũng giống như một con bè trên dòng nước lớn, để mặc sóng gió xô đâu trôi đó, được chăng hay chớ, rồi sẽ mệt nhoài vì giông bão cuộc đời.

Cách sống thụ động có nhiều biểu hiện. Như một trường hợp tôi từng hỗ trợ cũng là một kiểu. Khuyến khích đọc sách thì lúc đọc lúc không. Hướng dẫn xong cũng không biết nói lời cảm ơn. Biết tôi có rất nhiều sách mà không mở lời mượn. Không bao giờ chủ động trò chuyện cập nhật tình hình. Đợi khi nào tôi hỏi thăm mới lên tiếng. Nếu tôi không hỏi cũng không biết là em ấy đang gặp khó khăn để tìm cách giúp đỡ.

Nguồn lực trong đời không thiếu. Người tốt ở đời rất nhiều. Không lên tiếng chẳng ai biết mà giúp. Chẳng xuống nước thì không thể biết bơi. Sống thụ động thì chẳng khác đời cây cỏ. Như thế khác nào tự đào hố chôn mình. Sống ở thế chủ động là chủ động học tập, chủ động hỏi han, chủ động giúp đỡ người khác, chủ động gợi ý người khác giúp đỡ mình, chủ động cứu giúp mình. Chứ em không cứu mình thì ai cứu được em?"

(Theo *Tuổi trẻ đáng giá bao nhiêu?* – Rosie Nguyễn)

Câu 1: Xác định phương thức biểu đạt chính của văn bản.

Câu 2: Trong đoạn văn thứ nhất, tác giả đã miêu tả hình ảnh con thuyền trong giông bão. Hãy xác định biện pháp tu từ thông qua hình ảnh đó và nêu tác dụng của biện pháp tu từ?

Câu 3: Theo em, tại sao tác giả cho rằng “Sống thụ động thì chẳng khác đời cây cỏ”?

Câu 4: Từ nội dung văn bản, em có lời khuyên gì để những bạn trẻ ngày nay sống chủ động và tích cực hơn?

Bài làm

[illegible]

ĐỀ SỐ 13

Đọc văn bản sau và trả lời các câu hỏi bên dưới:

Bản thân ta vừa là người bạn tốt nhất cũng là kẻ thù lớn nhất của ta. Bất kể khen chê của người đời, cuối ngày, khi bạn đứng một mình trước gương và nhìn vào đó, hình ảnh bạn thấy trong gương mới là con người thật sự của bạn. Hãy học cách chấp nhận mọi ưu và khuyết điểm ở bản thân mình. Tôi là tôi, đơn giản có thể thôi, đừng thất vọng hay nuối tiếc về những gì đã qua.

Những người biết cách tự hào về bản thân thường tìm được niềm vui trong cuộc sống, cảm thấy hài lòng và trở thành hình mẫu của nhiều người khác. Hãy hình dung ra con người mà bạn muốn trở thành và cố gắng hết sức để trở thành hình mẫu do chính mình đặt ra.

Tự hào về bản thân không phải là khoe mẽ hoặc phô ra mọi ưu điểm của mình, nó chỉ đơn giản là sự âm thầm cảm nhận rằng mình rất đáng giá, rất quý báu và mình đặc biệt. Bạn không cần phải là người hoàn hảo bởi chẳng có ai là hoàn hảo cả, nhưng bạn xứng đáng được yêu thương và trân trọng. Tất cả những gì bạn cần làm là sống thật với chính mình, sống thật tốt cuộc đời của mình – một bộ phim tuyệt hay và chân thực mà trong đó bạn là nhân vật chính. Hãy tự tin nhé bởi bạn không biết đang có nhiều người nhìn vào và ước rằng họ được như bạn đâu.

(<https://dantri.com.vn/tini-tinh/tu-nhu-rang>)

Câu 1. Chỉ ra phương thức biểu đạt chính được sử dụng trong đoạn trích?

Câu 2. Dựa vào đoạn trích, em hãy cho biết những người biết cách tự hào về bản thân sẽ nhận được điều gì trong cuộc sống?

Câu 3. Em hiểu nội dung ý kiến: “*Bản thân ta vừa là người bạn tốt nhất cũng là kẻ thù lớn nhất của ta*” như thế nào?

Câu 4. Lời khuyên “*đừng thất vọng hay nuối tiếc về những gì đã qua*” trong đoạn trích có ý nghĩa gì với em?

Bài làm

[illegible]

ĐỀ SỐ 14

Đọc văn bản sau và trả lời các câu hỏi bên dưới:

(1) Ngoài những buổi tập và thi đấu, Ronaldo chăm chú đến từng sợi cơ, từng calo thực phẩm anh ăn vào mỗi bữa. Anh là một nhà dinh dưỡng chuyên nghiệp cho mình. Hơn hết thảy, anh là người quản lí bản thân một cách kỉ luật. Kỉ luật đến từng phút ở bể bơi, từng giây ở phòng tập gym.

(2) Lan man câu chuyện Rô và bóng đá, nhưng rốt cuộc điều chúng ta thấy là gì? Ta thấy nếu hàng ngày ta đi với những bước chân nửa vờ, đừng oán hận cuộc đời không cho ta cái ta muốn. Ta đáng bị như thế. Ta thấy nếu hàng ngày ta viết, ta nói những câu nói ầm ớ chỉ mang “tính giải trí” cho không gian mạng, đừng trách đám đông bỏ đi hay chê cười. Nếu ta không nghiêm túc với từng chi tiết, từng “thớ cơ” nhỏ nhất trong công việc ta làm hằng ngày, đừng mong ta có được cái mà người chuyên nghiệp mới có được. Ta có thể bước vào “xế chiều” ngay khi ta mười tám tuổi, không đợi ngày tháng dày thêm.

(Hà Nhân, báo Hoa học trò, số 1302)

Câu 1. Xác định phương thức biểu đạt chính trong đoạn (2).

Câu 2. Theo đoạn trích, ngoài những buổi tập và thi đấu, Ronaldo thường làm gì cho sức khỏe bản thân?

Câu 3. Em hiểu như thế nào về cụm từ “*những bước chân nửa vời*”?

Câu 4. Em có đồng ý với ý kiến: “Nếu ta không nghiêm túc với từng chi tiết, từng “thớ cơ” nhỏ nhất trong công việc ta làm hằng ngày, đừng mong ta có được cái mà người chuyên nghiệp mới có được” không? Vì sao?

Bài làm

This image shows a single sheet of white paper with horizontal blue or grey ruling lines. The lines are evenly spaced and run across the width of the page. There are no margins, text, or other markings on the paper.

ĐỀ SỐ 15

Đọc văn bản sau và trả lời các câu hỏi bên dưới:

Chiến thắng của quốc gia thuộc về cách thức mà mỗi quốc gia và công dân của mình liên kết với nhau để vượt qua đại nạn. Còn chiến thắng của nhân loại, của thế giới, phụ thuộc vào năng lực quản trị của từng quốc gia và khả năng đoàn kết, chia sẻ với nhau. Trong tuyên bố COVID -19 đã trở thành “đại dịch toàn cầu”, ngày 11-3, Tổng Thư ký Liên hợp quốc, ông Guterres khẩn thiết: “Việc Tổ chức Y tế thế giới (WHO) tuyên bố đại dịch ngày hôm nay là một lời kêu gọi hành động gửi tới mọi người, mọi nơi trên thế giới. Tuyên bố cũng là lời kêu gọi trách nhiệm và sự đoàn kết, các quốc gia cần đoàn kết lại và mọi người dân trên thế giới cần đoàn kết lại”.

Học giả Yuval Harari, tác giả của những cuốn sách: “Lược sử loài người”, “Lược sử tương lai” và “21 bài học của thế kỷ 21” nhận định, “thang thuốc giải hữu hiệu cho bệnh dịch không phải là chia rẽ mà là đoàn kết”, và phải là “với tinh thần đoàn kết ở mức độ toàn cầu”. Sự đoàn kết này thể hiện ở việc chia sẻ những nguồn thông tin khoa học đáng tin cậy, công khai minh bạch các thông tin vào dịch bệnh. Yuval Harari cho rằng, để có được sự đoàn kết, cần phải có niềm tin mạnh mẽ và sự hợp tác quốc tế cao độ giữa các quốc gia. Sự vắng mặt của niềm tin và gắn kết toàn cầu sẽ khiến dịch bệnh tiếp tục lây lan. Mỗi mỗi nguy đều tồn tại cơ hội. Dịch bệnh lần này hy vọng sẽ là hồi chuông cảnh tỉnh cho nhân loại về sự nguy hiểm của chia rẽ toàn cầu.

Rõ ràng, đại dịch và khủng hoảng kinh tế là vấn đề của thế giới, của toàn thể nhân loại. Và với tầm mức đó, nó chỉ có thể được giải quyết hiệu quả nếu các quốc gia cùng hợp tác. Nhân loại đang chạy đua với virus để giành chiến thắng. Khi cuộc chiến này đi qua, chúng ta phải đối diện với những thảm họa tồi tệ về khủng hoảng kinh tế, tâm lý và nhiều điều khác nữa. Một thế giới bị tổn thương chỉ có thể hàn gắn và hồi phục bằng sự đoàn kết và chia sẻ.

(Trích Đoàn kết là sức mạnh trong cuộc chiến chống COVID-19, <http://tuyengiao> ngày 12/4/2020)

Câu 1. Hãy cho biết phương thức biểu đạt chính của văn bản trên.

Câu 2. Theo đoạn trích, làm thế nào để có được sự đoàn kết ở mức độ toàn cầu?

Câu 3. Em hiểu như thế nào về ý nghĩa câu “Sự vắng mặt của niềm tin và gắn kết toàn cầu sẽ khiến dịch bệnh tiếp tục lây lan”.

Câu 4. Câu nói trong lời tuyên bố đại dịch của Tổng thư kí Liên hiệp quốc “Tuyên bố cũng là lời kêu gọi trách nhiệm và sự đoàn kết, các quốc gia cần đoàn kết lại và mọi người dân trên thế giới cần đoàn kết lại” có ý nghĩa như thế nào trong tình hình hiện nay?

Bài làm

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

ĐỀ SỐ 16

Đọc văn bản sau và trả lời các câu hỏi bên dưới:

(1) Mỗi thế hệ đều có vai trò của mình. Có lẽ ông bà không còn phải chịu gánh nặng của cuộc sống mưu sinh như cha mẹ chúng ta, cũng không bị sức ép bởi trách nhiệm phải dạy dỗ ta nên người. Ông bà có sự thông thái và lòng kiên nhẫn của người đã trải nghiệm. Sự nhẫn nại và dịu dàng của người đã đi qua quãng đường dài. Luôn có một đoạn đường mà cha mẹ chúng ta chưa đi qua. Và ông bà ở đó, để yêu thương, nuông chiều và đôi khi làm hư hỏng chúng ta, với một tình yêu vô điều kiện.

... (2) Ông bà chính là những chứng nhân đầy yêu thương, là dấu gạch nối giữa chúng ta và quá khứ. Thế hệ ông bà cũng như cái rễ cây vậy. Bạn không nhìn thấy rễ cây, nhưng bạn biết rằng rễ luôn hiện hữu ở đó, là nguồn gốc của nhựa sống, là nơi khởi đầu của những chiếc lá non. Vì vậy, hãy kính trọng ông bà. Dù gặp ông bà ở đâu, trong gia đình hay viện dưỡng lão, hay thậm chí khi nhìn thấy ông bà trên đường, dù là ông bà của bất kì ai, cũng đừng hờ hững đi qua mà không cúi chào. Với lòng biết ơn.

(Nếu biết trăm năm là hữu hạn, Phạm Lữ Ân, NXB Hội nhà văn, 2018, tr. 19-20)

Câu 1. Xác định các phương thức biểu đạt được sử dụng trong đoạn trích.

Câu 2. Chỉ ra và nêu hiệu quả của 01 biện pháp tu từ được sử dụng trong đoạn (2).

Câu 3. Vì sao tác giả lại cho rằng: Ông bà chính là những chứng nhân đầy yêu thương, là dấu gạch nối giữa chúng ta và quá khứ?.

Câu 4. Từ nội dung đoạn trích, em hãy rút ra một bài học cho bản thân mình.

Câu 5. Từ nội dung của văn bản trên, em hãy viết một đoạn văn (khoảng 200 chữ) bàn về ý nghĩa của lòng biết ơn trong cuộc sống.

Bài làm

This image shows a full page of a notebook or worksheet. It features approximately 20 horizontal dotted lines spaced evenly apart, providing a guide for handwriting. The lines extend across the entire width of the page, leaving a small margin at the top and bottom. The background is plain white, and there are no other markings, text, or illustrations present.

ĐỀ SỐ 17**Đọc văn bản sau và trả lời các câu hỏi bên dưới:**

Bạn đừng hạ thấp giá trị của mình bằng cách so sánh mình với những người khác. Đó là vì mỗi chúng ta là những con người hoàn toàn khác nhau, chúng ta là những cá nhân đặc biệt.

Bạn chớ đặt mục tiêu của bạn vào những gì mà người khác cho là quan trọng. Chỉ có bạn mới biết rõ điều gì là tốt nhất cho chính mình.

Bạn chớ nên thờ ơ với những gì gần gũi với trái tim của bạn. Bạn hãy nắm chắc lấy như thể chúng là những phần trong cuộc sống của bạn. Bởi vì nếu không có chúng, cuộc sống của bạn sẽ mất đi ý nghĩa.

Bạn chớ để cuộc sống trôi qua kẽ tay vì bạn cứ đắm mình trong quá khứ hoặc ảo tưởng về tương lai. Chỉ bằng cách sống cuộc đời mình trong từng khoảnh khắc của nó, bạn sẽ sống trọn vẹn từng ngày của đời mình.

Bạn chớ bỏ cuộc khi bạn vẫn còn điều gì đó cho đi. Không có gì là hoàn toàn bế tắc mà nó chỉ thật sự trở nên bế tắc khi bạn thôi không cố gắng nữa.

Bạn chớ ngại học. Kiến thức không có trọng lượng. Nó là kho báu mà bạn có thể luôn mang theo bên mình một cách dễ dàng.

Bạn chớ phí phạm thời gian hoặc lời nói một cách vô trách nhiệm. Cả hai điều đó một khi mất đi sẽ không khi nào bắt lại được. Cuộc đời không phải là một đường chạy mà nó là một lộ trình mà hãy thưởng thức từng chặng đường mình đi qua.

Quá khứ đã là lịch sử. Tương lai là một màu nhiệm. Còn hiện tại là một món quà của cuộc sống, chính vì thế chúng ta gọi đó là tặng phẩm.

(Sống trọn vẹn từng ngày)

Câu 1. Xác định phương thức biểu đạt chính của văn bản.

Câu 2. Theo tác giả, làm sao để có thể “Sống trọn vẹn từng ngày”?

Câu 3. Suy nghĩ của em về câu nói “Không có gì là hoàn toàn bế tắc mà nó chỉ thật sự trở nên bế tắc khi bạn thôi không cố gắng nữa”?

Câu 4. Hãy nêu thông điệp của văn bản và lí giải?

Câu 5. (Làm văn) Từ nội dung đoạn trích trên, em hãy viết một đoạn văn (khoảng 200 chữ) trình bày suy nghĩ về ý nghĩa của việc “trân trọng và quản lý thời gian”.

Bài làm

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

ĐỀ SỐ 18

Đọc văn bản sau và trả lời các câu hỏi bên dưới:

...Sách

Sách là một trong những con đường dễ nhất, rẻ nhất và nhanh nhất cho sự học của mỗi người. Sách không chỉ là người thầy mà còn là người bạn tri kỷ, luôn tử tế, nhẫn nại, chờ đợi và chịu đựng chúng ta. Học từ sách là học từ những bộ óc vĩ đại nhất của loài người, là việc biến túi khôn của nhân loại vốn đã được đúc kết trong sách thành của mình. Chúng ta có thể đưa những người thầy vĩ đại nhất của thế giới, từ cổ tới kim, từ Đông sang Tây, về tận nhà để dạy cho mình, bất kể thời điểm nào mà chi phí nhiều khi chỉ bằng... tô phở.

Tuy nhiên, không đọc sách thì chắc chắn là không giỏi nhưng đọc sách nhiều cũng chưa chắc tạo ra giá trị. Vấn đề còn nằm ở chỗ chọn sách nào để đọc, đọc như thế nào và học được gì từ sách.

...Internet

Được coi là một trong những phát minh quan trọng nhất của thế kỷ 20, làm cho cả nhân loại thay đổi một cách sâu sắc và khác biệt hẳn so với những thời kỳ trước đó, Internet thực sự là công cụ hữu hiệu cho sự học của mỗi người. Thời đại Internet hình thành 2 loại người: “Công dân mạng” và “Sâu mạng”. “Công dân mạng” là những người sử dụng Internet như một công cụ để nâng cao kiến thức của mình, phục vụ cho công việc và cuộc sống. Còn “sâu mạng” là những kẻ phung phí phần lớn thời gian, sức lực của mình vào những trò tiêu khiển trên mạng hoặc phá hoại, có thể có “sâu cuốn lá” (game online), “sâu đục thân” (coi phim sex), “sâu chat” (tán chuyện gẫu); “sâu phá hoại” (hacker mũ đen)... Là “công dân mạng” hay “sâu mạng”, đó cũng là một lựa chọn quan trọng đối với người trẻ trong thời đại này.

(Chọn THẦY để HỌC - Theo Giản Tư Trung / Sinh Viên Việt Nam)

Câu 1. Theo tác giả, sách có vai trò quan trọng như thế nào?

Câu 2. Ở phần internet, tác giả Giản Tư Trung đã dùng một hình ảnh mang tính ẩn dụ, đó là hình ảnh nào? Tác hại của nó?

Câu 3. Tại sao tác giả lại cho rằng “không đọc sách thì chắc chắn là không giỏi nhưng đọc sách nhiều cũng chưa chắc tạo ra giá trị”?

Câu 4. Tác giả cho rằng: Là “công dân mạng” hay “sâu mạng”, đó cũng là một lựa chọn quan trọng đối với người trẻ trong thời đại này. Em có đồng tình với quan điểm trên không? Vì sao?

Bài làm

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

ĐỀ SỐ 19

Đọc văn bản sau và trả lời các câu hỏi bên dưới:

Mỗi người trong chúng ta có một hoàn cảnh sống khác nhau. Không nên đứng núi này trông núi nọ. Nghĩa là đừng bao giờ so sánh hoàn cảnh sống của mình với những người xung quanh và lấy đó làm lẽ sống của mình. Nếu người bạn học cùng lớp sống trong gia đình giàu có, thông minh và giỏi toàn diện thì thật đáng mừng cho bạn. Vì như thế bạn sẽ có điều kiện học hỏi bạn bè. Còn hoàn cảnh sống của bạn có khó khăn, khả năng học tập trung bình thì chẳng có gì đáng buồn cả. Hãy lạc quan để cảm ơn cuộc sống đã cho bạn có mặt trong cõi nhân sinh này, cảm ơn cha mẹ đã thương yêu mình, cảm ơn vì những gì mình đã có được, cho dù chẳng đáng là bao so với bạn bè. Nếu bạn sống trong một gia đình có người cha nhậu nhẹt bê tha, người mẹ chỉ lo bài bạc thì cũng không có gì tuyệt vọng cả. Hãy yêu lấy cuộc sống và vươn lên thay đổi chính nó... Với tư tưởng biết đủ, biết cố gắng bạn sẽ tự tin hơn trong cuộc sống và sau này sẽ tự thay đổi hoàn cảnh sống của mình trở nên tốt đẹp hơn. Muốn vậy, bạn phải mở rộng tâm hồn mình để đón nhận.

Nếu đêm nay bạn thấy khó ngủ, hãy nghĩ đến những kẻ không nhà đang ngủ vất vưởng đâu đó ngoài hè phố.

Nếu bạn hờ hững chẳng biết làm gì vì lại thêm một ngày vô vị sắp đến thì hãy nghĩ đến những người làm việc đầu tắt mặt tối, lúc nào cũng khao khát có một ngày được nghỉ ngơi an nhàn. Qua đó mong bạn sẽ tìm thấy ý nghĩa cho một ngày mới.

Nếu bạn buồn bực khi phải đến trường và thấy chán ngán việc học thì hãy nghĩ đến bao bạn trẻ khác ban ngày phải vất vả kiếm sống, đêm về vội vã đến học ở những lớp tình thương hoặc ao ước một lần được mặc chiếc áo trắng tinh khôi hòa vào vùng trời phượng nở đỏ rực sắc nắng. Điều đó sẽ giúp bạn cảm thấy hạnh phúc khi đến trường và được vui chơi với bạn bè cùng lớp...

(Trích 500 câu chuyện đạo đức của Nguyễn Hạnh, Trần Thị Thanh Nguyên)

Câu 1. Xác định phương thức biểu đạt chính được sử dụng trong đoạn trích.

Câu 2. Theo tác giả, biểu hiện của thái độ sống “đứng núi này trông núi nọ” là gì?

Câu 3. Theo em, vì sao chúng ta không nên “so sánh hoàn cảnh sống của mình với những người xung quanh và lấy đó làm lẽ sống của mình”?

Câu 4. Em hãy nêu hai việc bản thân cần phải làm để “yêu lấy cuộc sống và vươn lên thay đổi chính nó”.

Bài làm

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

ĐỀ SỐ 20

Đọc văn bản sau và trả lời các câu hỏi bên dưới:

“Ném đá” trên mạng xã hội là một biểu hiện rất rõ của thói a dua theo đám đông. Theo các nhà nghiên cứu, hiệu ứng đám đông là một hiện tượng tâm lý xã hội tồn tại trong mọi cộng đồng, mang đặc tính hai mặt: tích cực và tiêu cực. Chính nhờ đặc điểm tâm lý xã hội này mà một nhóm người cụ thể có thể thực hiện được nhiều điều lớn lao hay vĩ đại mà một vài người riêng lẻ không thể thực hiện được. Tuy nhiên hiệu ứng đám đông cũng có thể “giết chết” một con người. ...

Một lời chê bai có thể chưa mang lại nhiều tác động tiêu cực, nhưng khi một đám đông cực đoan cùng “hùa” vào chê bai thì hậu quả thật khó lường. Sự a dua tập thể chính là một con dao vô hình, có thể lấy đi sự tự tin, niềm vui, cướp đi ước mơ, hoài bão, thậm chí sinh mạng con người...

Con người hiện sống trong thời đại, thế giới của công nghệ. Không hề nói quá khi cho rằng đang có một thể hệ trưởng thành từ mạng xã hội, một thể hệ “check in”. Những thói quen từ mạng xã hội có thể là niềm vui của người này, nhưng đôi khi lại là sự phiền phức của người khác. Mạng xã hội khiến những người ở xa nhau nửa vòng trái đất cũng trở nên gần gũi nhờ tương tác đều đặn hàng ngày. Nhưng đôi khi lại khiến những người ở gần trở nên xa cách...

Điều đáng suy nghĩ là hiệu ứng đám đông cũng chính là bạo lực tinh thần. Trong khi ngày càng có quá nhiều người lập ngôn, lập thân trên cõi mạng thì những cú ném đá cộng đồng sẽ trở thành bi kịch cho những cuộc đời nhỏ bé. Hẳn những nhà sáng lập ra Instagram, Twitter hay Facebook... có thể không bao giờ mong muốn sản phẩm của mình sẽ mang lại phiền toái đau thương cho con người, bởi vì những trang mạng xã hội thật ra chỉ là phương tiện giải trí, gắn kết mọi người. Vì thế, những cư dân mạng cần phát huy tác dụng ấy. Xin đừng biến mạng xã hội thành những công cụ mang tính sát thương tâm lý!

(Trích “Ứng xử trên mạng xã hội – tâm lý đám đông” – Vi Cẩm)

Câu 1: Sự phổ biến của mạng xã hội trong cuộc sống hiện nay được tác giả đề cập như thế nào trong văn bản?

Câu 2: Mặt tích cực và tiêu cực của hiệu ứng đám đông được nói đến trong văn bản trên là gì?

Câu 3: Em có đồng ý với quan điểm: “hiệu ứng đám đông” có thể giết chết một con người không? Vì sao?

Câu 4: Theo em, thông điệp mà tác giả gửi gắm trong văn bản trên là gì?

Bài làm

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

ĐỀ SỐ 21

Đọc văn bản sau và trả lời các câu hỏi bên dưới:

Một nhà văn người Đức từng nói: “Điều khiến cho người ta bật cười, là sự khôi hài; điều khiến người ta suy nghĩ một lát mới bật cười, là sự hài hước.” Bởi vậy, muốn học sự hài hước, thì trước tiên cần có một tâm lí lành mạnh, lạc quan và tích cực.

Abraham Lincoln – Tổng thống thứ 16 của Mĩ, suốt cuộc đời đã luôn vấp phải những gian khổ và trắc trở. Xuất thân bần hàn, năm lên 9 tuổi thì mẹ qua đời, đến tận năm 15 tuổi Lincoln mới được đi học. Năm 24 tuổi, Lincoln hợp tác buôn bán với người khác, nhưng vì không biết kinh doanh nên thất bại, vì vậy ông phải gánh lấy món nợ suốt 15 năm ròng. Năm 25 tuổi, mối tình đầu của ông – bà Anne – qua đời vì bệnh tật, điều này khiến Lincoln vô cùng đau khổ, sau đó thường xuyên bị rơi vào trạng thái trầm uất. Năm 32 tuổi, ông kết hôn với tiểu thư Mary Todd, nhưng vì tính tình nóng nảy của vợ mà ông thường xuyên không về nhà. Năm 35 tuổi, ông bắt đầu thi tuyển công chức, nhưng lần nào cũng thất bại. Năm 52 tuổi, cuối cùng ông cũng được bầu làm Tổng thống Mĩ, đúng năm đó thì nội chiến Nam – Bắc Mĩ nổ ra.

Trong cuộc nội chiến này, tuy rằng về số lượng quân nhân lẫn trang thiết bị của quân đội miền Bắc đều vượt trội hơn quân đội miền Nam, nhưng lại liên tiếp gặp thất bại trên chiến trường. Cuộc nội chiến vốn dự đoán chỉ diễn ra trong hai năm thì trên thực tế đã kéo dài ròng rã suốt bốn năm trời khiến Lincoln chịu nhiều khổ cực. Vậy mà Lincoln đã dùng nụ cười để hóa giải tất cả những bất hạnh trong đời một cách tích cực. ... Mỗi tối trước khi đi ngủ, Lincoln đều đọc một vài mẩu truyện cười, thói quen này duy trì cho tới tận khi ông trở thành chủ nhân của Nhà Trắng. Ngoài ra, Lincoln luôn rất sẵn lòng chia sẻ truyện cười với người khác, ông thích nhất là kể những câu chuyện vui mà bản thân được nghe trong những năm tháng sinh sống và lớn lên ở nông trại. Người ta thường nghe thấy ông mở đầu rằng: “Lời anh nói khiến tôi nhớ lại một truyện cười.”...

Khi phải vượt qua nhiều khó khăn hoạn nạn mà Lincoln vẫn luôn giữ được nụ cười trên môi, đó cũng là một biểu hiện của tâm lí tích cực. Hài hước có thể giúp nâng cao khả năng “miễn dịch” của con người. Một người hài hước sẽ có tính cách lạc quan và cái nhìn tích cực về hạnh phúc trong cuộc sống. Mặt khác, thường cũng chỉ những người có thái độ sống tích cực mới có sự hài hước, bởi vậy, hài hước và tâm lí tích cực không thể tách rời khỏi nhau. Người hài hước đa phần đều là những người lạc quan, tích cực, đồng thời cũng là những người ấm áp, dịu dàng, họ luôn giữ thái độ vui vẻ với người khác, ít khi tuyệt vọng về cuộc sống.

(“Hài hước một chút thế giới sẽ khác đi” – NXB Thanh Niên)

Câu 1: Chỉ ra phương thức biểu đạt trong văn bản trên.

Câu 2: Theo văn bản, muốn có sự hài hước thì bản thân ta cần có tâm lý như thế nào?

Câu 3: Em hiểu như thế nào về câu văn: “Hài hước có thể giúp nâng cao khả năng “miễn dịch” của con người”?

Câu 4: Thông điệp mà em tâm đắc từ văn bản trên là gì?

Bài làm

.....

.....

.....

.....

.....

ĐỀ SỐ 22

Đọc văn bản sau và trả lời các câu hỏi bên dưới:

Benjamin Franklin được xưng là “cha đẻ của nước Mỹ”. Có một câu chuyện kể về ông như thế này:

Một lần, Benjamin Franklin đến thăm một vị lão tiền bối “đức cao vọng trọng”. Lúc ấy ông tuổi trẻ lại khí thế mạnh mẽ nên đã ngẩng cao đầu mà sải bước đi rất nhanh.

Không ngờ vừa bước đến cửa thì đầu của ông bị đập mạnh vào cái khung bên trên. Đau điếng cả người, ông không ngừng dùng tay mà xoa xoa bóp bóp, lại vừa nhìn cái khung cửa thấp hơn thân thể mình.

Vị tiền bối ra chào đón Franklin chứng kiến cảnh này liền nói: “Rất đau phải không? Nhưng mà đây có lẽ là thu hoạch lớn nhất của chuyến thăm ta ngày hôm nay của cậu đấy! Một người muốn sống bình an vô sự trên đời thì lúc nào cũng phải ghi nhớ rằng: “Lúc nên cúi đầu thì phải cúi đầu!” Đây cũng là một chuyện mà ta muốn dạy cậu”.

George Bernard Shaw là nhà soạn kịch người Anh gốc Ireland, đạt giải Nobel Văn học năm 1925. Trong cuộc đời ông có một câu chuyện như thế này:

Một ngày nọ khi George Bernard Shaw nhàn rỗi, không có việc gì để làm, ông đã chơi đùa cùng một bé gái nhỏ tuổi, chưa có nhiều nhận thức. Lúc mặt trời đã lặn, George nói với bé gái: “Cháu hãy về nhà và nói với mẹ cháu rằng, con và ông George đã chơi cùng nhau một buổi chiều!”

Không ngờ, bé gái lập tức hỏi ngược lại George một câu: “Ông cũng về nhà và bảo với mẹ ông là Mary đã chơi đùa cùng ông một buổi chiều nhé!”

Về sau này, nhà soạn kịch George Bernard Shaw thường nói với người khác rằng: “Nhất định không được tự quá xem trọng mình!”

Tự cho mình là quá quan trọng, có thể sẽ phải nhận lấy sự thất vọng.

(Bài học đắt giá: “Đừng tự cho mình là người ‘quá quan trọng’, An Hòa)

Câu 1: Chỉ ra phương thức biểu đạt của văn bản trên,

Câu 2: Theo văn bản, bài học mà “vị tiền bối đức cao vọng trọng” muốn dạy Benjamin là gì?

Câu 3: Em có đồng tình với quan điểm: “Tự cho mình là quá quan trọng, có thể sẽ phải nhận lấy sự thất vọng.” không? Vì sao?

Câu 4: Từ văn bản trên, theo em, làm thế nào để tránh xa thói kiêu ngạo?

Bài làm

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

ĐỀ SỐ 23

Đọc văn bản sau và trả lời các câu hỏi bên dưới:

Năm tháng qua đi, bạn sẽ nhận ra rằng ước mơ không bao giờ biến mất. Kể cả những ước mơ rồ dại nhất trong lứa tuổi học trò – lứa tuổi bất ổn định nhất. Nếu bạn không theo đuổi nó, chắc chắn nó sẽ trở lại một lúc nào đó, day dứt trong bạn, thậm chí dằn vặt bạn mỗi ngày.

Nếu vậy, sao bạn không nghĩ đến điều này ngay từ bây giờ?

Sống một cuộc đời cũng giống như vẽ một bức tranh vậy. Nếu bạn nghĩ thật lâu về điều mình muốn vẽ, nếu bạn dự tính được càng nhiều màu sắc mà bạn muốn thể hiện, nếu bạn càng chắc chắn về chất liệu mà bạn sử dụng thì bức tranh trong thực tế càng giống với hình dung của bạn. Bằng không, có thể nó sẽ là những màu mà người khác thích, là bức tranh mà người khác ưng ý, chứ không phải bạn.

Đừng để ai đánh cắp ước mơ của bạn. Hãy tìm ra ước mơ cháy bỏng nhất của mình, nó đang nằm ở nơi sâu thẳm trong tim bạn đó, như một ngọn núi lửa đợi chờ được đánh thức...

(Theo Phạm Lữ Ân, *Nếu biết trăm năm là hữu hạn*, NXB Hội Nhà văn, 2012, tr. 43 – 44)

Câu 1. Xác định phương thức biểu đạt chính được sử dụng trong đoạn trích.

Câu 2. Theo tác giả, nếu không theo đuổi ước mơ, con người sẽ rơi vào trạng thái tâm lý nào?

Câu 3: Em hiểu như thế nào về ý kiến “Đừng để ai đánh cắp ước mơ của bạn”?

Câu 4. Em có đồng tình với ý kiến “Sống một cuộc đời cũng như vẽ một bức tranh vậy” không? Vì sao?

Bài làm

[illegible]

ĐỀ SỐ 24

Đọc văn bản sau và trả lời các câu hỏi bên dưới:

... “Có lần tôi nói dối mẹ
Hôm sau tưởng phải ăn đòn.
Nhưng không, mẹ tôi chỉ buồn
Ôm tôi hôn lên mái tóc
- Con ơi trước khi nhắm mắt
Cha con dặn con suốt đời
Phải làm một người chân thật.
- Mẹ ơi, chân thật là gì?
- Con ơi một người chân thật
Thấy vui muốn cười cứ cười
Thấy buồn muốn khóc là khóc
Yêu ai cứ bảo là yêu
Ghét ai cứ bảo là ghét
Dù ai ngon ngọt nuông chiều
Cũng không nói yêu thành ghét.
Dù ai cầm dao dọa giết
Cũng không nói ghét thành yêu”...

(Trích Lời mẹ dặn – Phùng Quán)

Câu 1. Xác định thể thơ của văn bản.

Câu 2. Theo lời người mẹ dạy con, thế nào là một người chân thật?

Câu 3. Xác định và nêu hiệu quả của một biện pháp tu từ trong các dòng thơ sau:

*“Thấy vui muốn cười cứ cười
Thấy buồn muốn khóc là khóc
Yêu ai cứ bảo là yêu
Ghét ai cứ bảo là ghét”*

Câu 4. Từ văn bản trên, em rút ra được bài học gì cho bản thân mình?

Câu 5 (Làm văn). Từ đoạn trích ở phần Đọc hiểu, em hãy viết một đoạn văn (khoảng 200 chữ) trình bày suy nghĩ về giá trị của sự chân thật trong cuộc sống.

Bài làm

This image shows a single sheet of white paper with horizontal blue or grey ruling lines, typical of notebook paper. The lines are evenly spaced and run across the width of the page. There are no margins, text, or other markings on the paper.

ĐỀ SỐ 25

Đọc văn bản sau và trả lời các câu hỏi bên dưới:

Ngày xưa, có một ngọn núi lớn, bên sườn núi có một tổ chim đại bàng. Trong tổ có bốn quả trứng lớn. Một trận động đất xảy ra làm rung chuyển ngọn núi, một quả trứng đại bàng lăn xuống và rơi vào một trại gà dưới chân núi. Một con gà mái tình nguyện ấp quả trứng lớn ấy.

Một ngày kia, trứng nở ra một chú đại bàng con xinh đẹp, nhưng buồn thay chú chim nhỏ được nuôi lớn như một con gà. Chẳng bao lâu sau, đại bàng cũng tin nó chỉ là một con gà không hơn không kém. Đại bàng yêu gia đình và ngôi nhà đang sống, nhưng tâm hồn nó vẫn khao khát một điều gì đó cao xa hơn. Cho đến một ngày, trong khi đang chơi đùa trong sân, đại bàng nhìn lên trời và thấy những chú chim đại bàng đang sải cánh bay cao giữa bầu trời. "Ồ - đại bàng kêu lên - Ước gì tôi có thể bay như những con chim đó". Bầy gà cười ầm lên: "Anh không thể bay với những con chim đó được. Anh là một con gà và gà không biết bay cao".

Đại bàng tiếp tục ngược nhìn gia đình thật sự của nó, mơ ước có thể bay cao cùng họ. Mỗi lần đại bàng nói ra mơ ước của mình, bầy gà lại bảo nó điều đó không thể xảy ra. Cuối cùng đại bàng cũng tin điều đó là thật. Rồi đại bàng không mơ ước nữa và tiếp tục sống như một con gà. Cuối cùng, sau một thời gian dài sống làm gà, đại bàng chết.
(Sưu tầm)

Câu 1: Em hãy đặt tên cho câu chuyện trên.

Câu 2: Em hãy chỉ ra tình huống trở trêu trong câu chuyện.

Câu 3: Theo em, lời nói của bầy gà “Anh chỉ là một con gà và gà không biết bay cao”, “điều đó không thể xảy ra” đã ảnh hưởng đến đại bàng như thế nào?

Câu 4: Kết cục của đại bàng trong câu chuyện cho em bài học gì? Vì sao?

Câu 5 (Làm văn). Từ đoạn trích ở phần Đọc hiểu, em hãy viết một đoạn văn khoảng (200 chữ) trình bày suy nghĩ của bản thân về sự cần thiết của việc sống có ước mơ.

Bài làm

[illegible]

ĐỀ SỐ 26**Đọc văn bản sau và trả lời các câu hỏi bên dưới:**

Chiến tranh đã tắt cuối con đường
 Cau vẫn rụng vào những chiều thương nhớ
 Bầy sẻ nâu đã bao mùa sinh nở
 Con đã về, mẹ có thấy con không?

Cỏ đã lên mầm trên những hố bom
 Ôi Tổ quốc lại một lần đứng dậy
 Gió thổi suốt bốn nghìn năm và mẹ
 Nước mắt đầy trên những vết nhăn

...

Có tiếng gà gọi mẹ góc vườn xa
 Con vẫn thế hò reo chùm khế ngọt
 Cau lại trở mẹ ơi cau sẽ bổ
 Trong cơn mê tiếng trẻ nói vang nhà

Chiến tranh qua rồi và mãi mãi con tin
 Con không chết, con chỉ không lớn nữa
 Và con sống suốt đời mười tám tuổi
 Như buổi chiều chào mẹ con đi.

(Trích *Thư gửi mẹ*, Nguyễn Quang Thiều, Theo Những người lính của làng, NXB Quân đội Nhân dân, 1996)

- Câu 1. Xác định phương thức biểu đạt chính được sử dụng trong đoạn trích trên.
- Câu 2. Em hiểu như thế nào về hai dòng thơ “Cỏ đã lên mầm trên những hố bom/ Ôi Tổ quốc lại một lần đứng dậy”.
- Câu 3. Cảm nhận của em về hình ảnh người mẹ hiện lên trong dòng thơ: “Nước mắt đầy trên những vết nhăn”
- Câu 4. Bằng một đoạn văn ngắn (khoảng 5 đến 7 dòng), em hãy bày tỏ suy nghĩ của mình về những con người “không chết” được nói đến trong đoạn thơ trên.
- Câu 5 (làm văn). Từ nội dung đoạn trích ở phần Đọc hiểu, em hãy viết một đoạn văn (khoảng 200 chữ) về Tổ quốc lại một lần đứng dậy trong đại dịch Covid -19.

Bài làm

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

ĐỀ SỐ 27

Đọc văn bản sau và trả lời các câu hỏi bên dưới:

... Lòng biết ơn là đẳng cấp cao nhất của văn minh. Một triết gia cổ đại đã từng nói như vậy.

Nên trong cuộc đời mình, dù có bất đồng quan điểm, hoặc không còn yêu thương, hoặc họ không cho mình nữa, hoặc mình không đủ năng lực lấy cơ hội họ mang đến, thì cũng nên trắng đen mà dùng lí trí để phân biệt, rằng họ đã từng cho mình. Dù là một xu hay một miếng bánh nhỏ, cũng phải biết ơn.

Luôn nghĩ về ngày xưa, để biết ơn người đã cho mình cơ hội. Nếu không có họ thì mình hiện giờ sẽ ra sao. Tự tưởng tượng và xóa bỏ những ý nghĩ không hay, nếu có. Văn minh đơn giản chỉ là như vậy.

...Cám ơn là câu cửa miệng, nhưng với người mình thì ngày càng hiếm hoi. Chữ cám ơn xuất phát từ lòng biết ơn chân thành, là một tiêu chí đánh giá con nhà có giáo dục tốt từ cha từ mẹ.

(Trích Lòng biết ơn, Tony buổi sáng, 17/10/2017)

Câu 1. Xác định phương thức biểu đạt chính được sử dụng trong đoạn trích trên.

Câu 2. Nêu ngắn gọn nội dung của đoạn trích.

Câu 3. Theo em, vì sao “Lòng biết ơn là đẳng cấp cao nhất của văn minh”?

Câu 4. Em có đồng ý với quan niệm “Chữ cảm ơn xuất phát từ lòng biết ơn chân thành, là một tiêu chí đánh giá con nhà có giáo dục tốt từ cha từ mẹ”? Vì sao?

Bài làm

[illegible]

ĐỀ SỐ 28

Đọc văn bản sau và trả lời các câu hỏi bên dưới:

Tôi nghĩ rằng “vận may” khác với “thành quả”. Ta không thể đạt được sự may mắn. Ta không thể tạo ra vận may. Điều đó cũng giống như ta không thể sắp đặt trước một cuộc hẹn mà ở đó ta sẽ gặp tiếng sét ái tình. Nhưng mặt khác, chúng ta có thể nỗ lực để tạo ra những thành quả. Đừng gọi thành quả của mình là may mắn, vì như vậy là vứt bỏ ý chí và nỗ lực của bản thân. Cũng đừng xem may mắn là thành quả, vì như thế là từ chối vẻ đẹp bí ẩn và đầy bất ngờ của cuộc sống.

(...) Hãy cứ tin vào sự may mắn, rằng đôi lúc nó rơi xuống cuộc đời ai đó như một món quà (...) Tuy nhiên, như một câu ngạn ngữ xưa đã nói “sự may mắn chẳng tặng không ai cái gì bao giờ, nó chỉ cho vay mà thôi”. Vì vậy, đừng tìm kiếm nó, đừng trông chờ hay thậm chí đổ lỗi cho nó... Và hãy nhớ rằng mọi vận may chỉ là khởi đầu.

(Phạm Lữ Ân, Nếu biết trăm năm là hữu hạn, NXB Hội Nhà văn 2018)

Câu 1. Chỉ ra phương thức biểu đạt chính được sử dụng trong đoạn trích trên.

Câu 2 . Vì sao tác giả cho rằng: *đừng tìm kiếm, đừng trông chờ hay thậm chí đổ lỗi cho vận may?*

Câu 3. Em hiểu như thế nào về câu ngạn ngữ được nêu trong đoạn trích: “*Sự may mắn chẳng tặng không ai cái gì bao giờ, nó chỉ cho vay mà thôi*”?

Câu 4. Lời khuyên: “*Đừng gọi thành quả của mình là may mắn, vì như vậy là vứt bỏ ý chí và nỗ lực của bản thân*” trong đoạn trích có ý nghĩa gì với em?

Câu 5. Từ nội dung đoạn trích trên, em hãy viết một đoạn văn (khoảng 200 chữ) để thuyết phục mình và mọi người nhận thức được mọi vận may chỉ là khởi đầu.

Bài làm

This image shows a full page of white paper with horizontal dotted lines. The lines are evenly spaced and run across the width of the page, providing a guide for handwriting practice. There are no margins, text, or other markings on the page.

ĐỀ SỐ 29

Đọc văn bản sau và trả lời các câu hỏi bên dưới:

Trong một thời gian dài đến khó tin tôi đã nghĩ rằng, nếu cơ thể tôi “bình thường” hơn thì cuộc sống của tôi sẽ dễ dàng biết bao. Điều mà tôi không hiểu là tôi không nhất thiết cứ phải là người bình thường, tôi chỉ cần là chính tôi (...). Ban đầu tôi không sẵn sàng đối mặt với sự thật rằng điều thực sự tồi tệ không phải là những khiếm khuyết về thân thể của tôi, mà là những giới hạn mà tôi tự đặt ra cho mình và tầm nhìn hạn hẹp về các khả năng có thể xảy ra trong cuộc sống.

Nếu bạn không được ở vị trí mà bạn mong muốn hoặc không đạt được những gì bạn hy vọng đạt được, thì nhiều khả năng lý do không nằm ở bên ngoài bạn mà ở trong chính bản thân bạn. Hãy nhìn nhận trách nhiệm một cách sáng suốt và sau đó hãy hành động. Tuy nhiên, trước hết bạn phải tin tưởng vào bản thân mình và giá trị của mình. Bạn không thể ngồi đó đợi người khác phát hiện ra cơ may giúp bạn. Bạn không thể ngồi yên chờ đợi điều kỳ diệu xảy ra hoặc chờ đợi “cơ hội thích hợp”. Bạn nên coi mình là chiếc đĩa và thế giới là nồi thịt hầm của bạn. Hãy khuấy nó lên.

(Trích Cuộc sống không giới hạn – Nick Vujicic, NXB Tổng hợp TP. Hồ Chí Minh, 2013)

Câu 1. Chỉ ra phương thức biểu đạt chính được sử dụng trong đoạn trích.

Câu 2. Theo đoạn trích, “điều thực sự tồi tệ” đối với nhân vật “tôi” là gì?

Câu 3. Em hiểu như thế nào về câu: “Nếu bạn không được ở vị trí mà bạn mong muốn hoặc không đạt được những gì bạn hy vọng đạt được, thì nhiều khả năng lý do không nằm ở bên ngoài bạn mà ở trong chính bản thân bạn” ?

Câu 4. Lời khuyên “*Bạn nên coi mình là chiếc đũa và thế giới là nồi thịt hầm của bạn. Hãy khuấy nó lên*” trong đoạn trích có ý nghĩa gì đối với em?

Bài làm

This image shows a full page of white paper with horizontal dotted lines. The lines are evenly spaced and run across the width of the page, providing a guide for writing or drawing. There are no margins, text, or other markings on the page.

ĐỀ SỐ 30

Đọc văn bản sau và trả lời các câu hỏi bên dưới:

Khi ta 18, thế giới quanh ta là cả đại dương mênh mông trong khi kiến thức từ sách vở chỉ là những giọt nước nhỏ nhoi, khiêm tốn. Hãy trang bị những kỹ năng cần thiết, như chiếc áo phao cùng ta bơi ra đại dương vô tận ngoài kia để học hỏi thêm. Tích lũy thêm kiến thức chưa bao giờ là thừa cho tương lai của bạn.

Khi ta 18, cánh cửa bước ra thế giới bên ngoài hãy còn rộng mở. Hãy khám phá thế giới ấy với sự nhiệt tâm và háo hức của tuổi trẻ, đừng lãng phí thời gian bằng cách giam mình trong những bức tường hay ngấm cuộc sống qua lăng kính của thế giới ảo. Thế giới ngoài kia rộng lớn hay chật chội, thú vị hay nhàm chán là do cách bạn tiếp cận và khai phá đấy thôi.

Khi ta 18, cảm giác choáng ngợp bởi hư vinh dễ nhấn chìm ta trong sự nông nổi. Đừng ngại thử thách, đừng trói mình trong giới hạn của sự an toàn để nhận ra không chỉ thành công mà thất bại cũng có giá trị riêng của nó.

Hãy sống với tất cả đam mê, nhiệt huyết của mình, không chỉ để một thuở thanh xuân trôi qua vô nghĩa mà còn để không hối tiếc khi nghĩ về một thời tuổi trẻ vốn ngắn ngủi và qua đi rất nhanh.

(Khi người ta trẻ - Lê Thị Ngọc Vi)

Câu 1. Xác định phương thức biểu đạt chính của văn bản.

Câu 2. Tại sao tác giả lại cho rằng: “Tích lũy thêm kiến thức chưa bao giờ là thừa cho tương lai của bạn”?

Câu 3. Em có đồng tình với quan điểm “Đừng ngại thử thách, đừng trối mình trong giới hạn của sự an toàn để nhận ra không chỉ thành công mà thất bại cũng có giá trị riêng của nó”?

Câu 4. Thông điệp em tâm đắc nhất trong văn bản trên là gì? Vì sao?

Bài làm

[illegible]

ĐỀ SỐ 31

Đọc văn bản sau và trả lời các câu hỏi bên dưới:

Người khôn ngoan thường làm đẹp lòng người khác để đạt những thành công, nên hầu hết mọi người đều mong mình trở thành một người sớm khôn ngoan. Để nhanh chóng có được điều ấy, một số bạn trẻ đã tìm cách làm đẹp lòng người khác bằng mọi cách, kể cả sự dối trá và lối sống hai mặt...

Thế nhưng một bậc hiền triết lại cho rằng “Mức cao nhất của khôn ngoan, đó là sự chân thành”. Đơn giản bởi lẽ, sự chân thành bao giờ cũng là điều được ưa chuộng nhất trong cuộc sống. Người ta cho rằng một sự thật xấu xí còn hơn một điều dối trá tốt đẹp. Người có lối sống chân thành bao giờ cũng tạo một sức hấp dẫn với người khác, bởi bản chất của con người là luôn hướng về sự thật và chân lý. Người chân thành luôn tạo ra sự tin cậy quanh họ, là chỗ dựa tinh thần ấm áp của bạn bè, người thân. Sống bên họ ta cảm thấy yên ổn, thanh thản vì không phải dò xét, dè dặt, hoài nghi, sợ bị trở mặt hay phải khám phá ra những sự thật phũ phàng, đen tối.

Sự chân thành được thể hiện không chỉ trong lời nói mà nó phải được bắt rễ sâu xa từ trong một tấm lòng thành, với tình cảm thực sự thì mới có sức thuyết phục. Hành xử trong sự chân thành, sẽ cho bạn sự tự tin, sức lôi cuốn và sự vững mạnh... Hãy thành thật với người khác và với chính mình. Muốn thế hãy đánh giá đúng bản thân, đừng tự huyễn hoặc mình và cũng đừng huyễn hoặc người khác.

(Sưu tầm)

Câu 1. Xác định phương thức biểu đạt chính được sử dụng trong văn bản.

Câu 2. Theo tác giả, tại sao: “*Sự chân thành bao giờ cũng là điều được ưa chuộng nhất trong cuộc sống*”?

Câu 3. Em hiểu như thế nào về câu nói: “*một sự thật xấu xí còn hơn một điều dối trá tốt đẹp*”?

Câu 4. Em có đồng tình với ý kiến của tác giả “Sự chân thành được thể hiện không chỉ trong lời nói mà nó phải được bắt rễ sâu xa từ trong một tấm lòng thành, với tình cảm thực sự thì mới có sức thuyết phục”?

Bài làm

This image shows a single sheet of white paper with horizontal ruling lines. The lines are evenly spaced and run across the width of the page. There are no margins, text, or other markings on the paper.

ĐỀ SỐ 32

Đọc văn bản sau và trả lời các câu hỏi bên dưới:

Không ai có thể tránh khỏi nghịch cảnh của đời người. Vấp vào những lúc ấy, ta cần phải đối đãi ra sao? Nghịch cảnh là cái bất, nhưng nó không phải là cái bất đáng sợ nhất. Những người có thể đứng dậy trong nghịch cảnh mới là vĩ đại thật sự. Nghị lực phát xuất ra trong tình cảnh tuyệt vọng mới phát huy được sức mạnh nội tại tiềm ẩn trong con người.

Nếu không có loại phần đầu này, người ta sẽ không bao giờ phát hiện được năng lực tiềm ẩn thật sự của mình. Con người nếu không gặp phải nghịch cảnh, sống vô cùng thoải mái, vô ưu vô lo thì cũng chẳng bao giờ phát hiện ra khả năng tiềm ẩn thật sự bên trong của mình. Nếu muốn kiểm nghiệm phẩm cách của một người, cách tốt nhất là xem thái độ hành xử của anh ta trong nghịch cảnh ra sao.

Thất bại, cũng chính là cơ hội để ta bước đến một vị trí cao hơn. Điều mà bất cứ người thành công nào nhớ đến đầu tiên không phải là thành tựu mà là thất bại của họ. Những trải nghiệm đau khổ trong nghịch cảnh khiến họ tạc dạ, ghi lòng. Sở dĩ họ thành công được chính là bởi biết đổi mặt và chinh phục nghịch cảnh.

(sưu tầm)

Câu 1. Theo tác giả, cách tốt nhất khi muốn kiểm nghiệm phẩm cách của một người là gì?

Câu 2. Nêu nội dung chính của văn bản.

Câu 3. Em hiểu như thế nào về câu “Điều mà bất cứ người thành công nào nhớ đến đầu tiên không phải là thành tựu mà là thất bại của họ”?

Câu 4. Thông điệp nào trong văn bản trên có ý nghĩa nhất đối với em? Vì sao?

Bài làm

This image shows a full page of white paper with horizontal dotted lines. The lines are evenly spaced and run across the width of the page, providing a guide for handwriting practice. There are no margins, text, or other markings on the page.

ĐỀ SỐ 33

Khi sinh con, hươu mẹ không nằm mà đứng; và như vậy hươu con chào đời bằng một cú rơi hơn 3m xuống đất và nằm ngay đơ. Rồi hươu mẹ làm một việc kỳ lạ: đá hươu con cho đến khi nào chú ta chịu đứng dậy mới thôi. Khi hươu con mỗi chân và nằm, hươu mẹ lại thúc chú đứng lên. Đến lúc hươu con đã thực sự đứng được, hươu mẹ lại đẩy chú ngã xuống để chú phải nỗ lực tự mình đứng dậy lần nữa.

Điều này nghe có vẻ lạ với chúng ta, nhưng lại thực sự cần thiết cho hươu con bởi vì hươu con cần phải tự đứng được để có thể tồn tại với bầy đàn, nếu không hươu con sẽ trợ trợ với cuộc đời và trở thành miếng mồi ngon cho thú dữ.

Chúng ta cũng thế, thật dễ nản chí khi mọi việc trở nên tồi tệ. Nhưng cho dù đang phải đối mặt với nhiều gian khổ thì ta vẫn phải giữ vững niềm tin. Hãy ghi nhớ rằng mỗi khi ta phải đối mặt với nghịch cảnh, trong ta luôn có một sức mạnh tiềm ẩn.

Đừng bao giờ để thất bại quật ngã mà hãy để nó trở thành thầy dạy của chúng ta. Đây chính là bí quyết để thành công. Người ta không thua khi bị đánh bại mà chỉ thua khi đầu hàng. Thomas Edison đã nói: “Tôi không bao giờ nản chí vì đối với tôi mỗi một nỗ lực không thành công là một bước tiến bộ”.

(Nguồn www.truyenngan.net)

Câu 1. Xác định phương thức biểu đạt của văn bản

Câu 2. Nêu nội dung chính của văn bản?

Câu 3. Em hiểu như thế nào về câu nói của Thomas Edison *Tôi không bao giờ nản chí vì đối với tôi mỗi một nỗ lực không thành công là một bước tiến bộ*?

Câu 4. Em có đồng tình với ý kiến “Người ta không thua khi bị đánh bại mà chỉ thua khi đầu hàng” không? Vì sao?

Bài làm

This image shows a single sheet of white paper with horizontal dotted lines. The lines are evenly spaced and run across the width of the page, providing a guide for handwriting or typing. There are no margins, text, or other markings on the paper.

ĐỀ SỐ 34

Đọc văn bản sau và trả lời các câu hỏi bên dưới:

"Nghĩa cử ấm áp tình người trên mảnh đất hình chữ S đã khiến truyền thông quốc tế ngỡ ngàng và dành không ít lời khen ngợi.

Đánh giá về sáng kiến "ATM gạo," kênh Truyền hình CNN của Mỹ ngày 13/4 chạy dòng tin "một chiếc máy cho ra gạo miễn phí - một điều khó tin - nhưng những chiếc ATM gạo như thế đã được lắp đặt tại nhiều nơi trên đất nước Việt Nam để hỗ trợ cho người gặp khó khăn trong dịch bệnh."

Trên mạng Twitter, nhà văn Mỹ Marianne Williamson dẫn bài báo ca ngợi sáng kiến "ATM gạo" tại Việt Nam trên CNN và khẳng định: "Đây là ý tưởng mà chúng ta nên thực hiện."

Mới đây, tờ International Business Times (Mỹ) cũng có bài viết bày tỏ sự ấn tượng về cây "ATM gạo" tại Việt Nam và ví đây là "một cách khéo léo" để hỗ trợ những người gặp khó khăn vì dịch bệnh. "Việt Nam không phải đất nước phát triển nhất thế giới nhưng chắc chắn là một trong những quốc gia nhân ái nhất." Một độc giả người nước ngoài đã bình luận như vậy dưới bài viết đăng trên tờ báo The Straits Times của Malaysia về những cây "ATM gạo" của Việt Nam. Hơn cả lương thực, những chiếc máy này đang cho đi sự tử tế, lan tỏa lòng tốt của người Việt ra thế giới.

Những hành động thiện nguyện của các tổ chức, cá nhân đã phần nào làm vơi bớt khó khăn của người dân nghèo, nhóm yếu thế trong xã hội, để không ai bị bỏ lại phía sau trong cuộc chiến cam go chống đại dịch Covid-19.

Những việc làm này cũng thể hiện rõ truyền thống tốt đẹp "lá lành đùm lá rách" từ ngàn đời nay của dân tộc ta; tiếp thêm sức mạnh để toàn dân chung sức, chung lòng vượt qua hoạn nạn. Điều quan trọng là sau khi dịch bệnh đi qua, tinh thần tương thân tương ái sẽ tiếp tục duy trì, phát huy để người nghèo được hỗ trợ, tự vươn lên trong cuộc sống.

(Theo Ngọc Nhi, Báo Bắc Giang: <http://baobacgiang.com.vn/>, ngày 24/4/2020)

Câu 1. Văn bản trên viết theo phong cách ngôn ngữ nào là chính?

Câu 2. Chỉ ra các từ ngữ biểu hiện của tình tương thân tương ái trong đoạn trích?

Câu 3. Em có đồng tình với ý kiến "Việt Nam không phải đất nước phát triển nhất thế giới nhưng chắc chắn là một trong những quốc gia nhân ái nhất." không? Vì sao?

Câu 4. Em rút ra được bài học gì từ văn bản trên? Hãy lí giải?

Bài làm

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

ĐỀ SỐ 35

Đọc văn bản sau và trả lời các câu hỏi bên dưới:

Nếu như không có cách nào để thay đổi thế giới bên ngoài, hãy thay đổi chính mình, bởi vì đó là điều có thể thay đổi được. Khi bạn tập trung sự chú ý để hoàn thiện bản thân, cuộc sống của bạn cũng sẽ trở nên tốt đẹp. Chấp nhận những điều bạn không thể thay đổi, thay đổi những điều bạn có thể thay đổi được, và nhìn nhận được sự khác biệt giữa hai điều này, đó là bài học mà chúng ta cần phải theo đuổi suốt cuộc đời.

Ngoài việc thay đổi hành vi của chính mình, bạn có thể thay đổi được thái độ nhìn nhận của bản thân. Khó khăn trắc trở có nhiều tới đâu cũng phải chịu thua trước thái độ và phản ứng của bạn trước chúng. Thái độ tiêu cực khi nhìn nhận một sự việc thường sẽ làm tổn thương lòng tự tin, mài mòn ý chí phấn đấu của con người. Cũng giống như khi nhìn một nửa ly nước, có người nói “chỉ còn nửa ly nước”, cũng có người nói “vẫn còn nửa ly nước”. Thái độ khác nhau sẽ tạo ra những cuộc đời khác nhau, bạn có thể thay đổi thế giới của chính mình thông qua việc thay đổi cách nhìn và thái độ của bản thân.

(Trích *Sống chậm lại rồi mọi chuyện sẽ ổn thôi*, Alpha book biên soạn, NXB Lao động xã hội, 2014, tr 13)

Câu 1: Xác định phương thức biểu đạt chính trong văn bản trên?

Câu 2: Hãy chỉ ra hậu quả của việc nhìn nhận sự việc với thái độ tiêu cực được nói trong đoạn trích?

Câu 3: Em hiểu như thế nào câu nói trích trong văn bản: *Chấp nhận những điều bạn không thể thay đổi, thay đổi những điều bạn có thể thay đổi được?*

Câu 4: Thông điệp mà em tâm đắc nhất qua văn bản là gì? Vì sao lại chọn thông điệp đó?

Bài làm

[illegible]

ĐỀ SỐ 36

Đọc văn bản sau và trả lời các câu hỏi bên dưới:

Bản thân ta vừa là người bạn tốt nhất cũng là kẻ thù lớn nhất của ta. Bất kể khen chê của người đời, cuối ngày, khi bạn đứng một mình trước gương và nhìn vào đó, hình ảnh bạn thấy trong gương mới là con người thật sự của bạn. Hãy học cách chấp nhận mọi ưu và khuyết điểm ở bản thân mình. Tôi là tôi, đơn giản có thể thôi, đừng thất vọng hay nuôi tiếc về những gì đã qua.

Những người biết cách tự hào về bản thân thường tìm được niềm vui trong cuộc sống, cảm thấy hài lòng và trở thành hình mẫu của nhiều người khác. Hãy hình dung ra con người mà bạn muốn trở thành và cố gắng hết sức để trở thành hình mẫu do chính mình đặt ra.

ĐỀ SỐ 37

Đọc văn bản sau và trả lời các câu hỏi bên dưới:

Con người luôn mong muốn được người khác lắng nghe và được công nhận. Do đó, một người biết cách lắng nghe thường là người được yêu quý và tôn trọng. Những người có thói quen hay phản đối người khác thường chỉ nhận được phản ứng bực bội và bị lắng tránh.

Tuy nhiên, điều đó không có nghĩa là bạn không được phép bảo vệ lập trường của mình, nhưng bạn cần thể hiện quan điểm trong sự hòa nhã. Đừng để những cảm xúc nóng vội lấn át lý trí của bạn, hãy tạo điều kiện cho người đối diện nói hết quan điểm của họ sau đó bạn mới trình bày nhận định của cá nhân mình. Khi đó, bạn không những thực hiện được quan điểm của mình mà cũng không hạ thấp người khác.

Hãy làm cho người khác tận hưởng niềm vui được tỏa sáng. Hãy bỏ thói quen luôn cho rằng mình đúng. Đừng áp đặt, hãy gợi mở. Mọi người xung quanh bạn sẽ cảm thấy thoải mái, tin tưởng và mở lòng ra với bạn hơn. Bạn sẽ có được niềm vui lớn khi giúp người khác hạnh phúc..

(Trích Tất cả đều là chuyện nhỏ – Richard Carlson, NXB Tổng hợp Thành phố Hồ Chí Minh, 2017, tr.39-40)

Câu 1. Chỉ ra phương thức biểu đạt chính được sử dụng trong đoạn trích.

Câu 2. Theo đoạn trích, người có thói quen hay phản đối người khác thường nhận được phản ứng như thế nào?

Câu 3. Dựa vào đoạn trích, em hãy cho biết thể nào là “thể hiện quan điểm trong sự hòa nhã”?

Câu 4. Lời khuyên “*Hãy bỏ thói quen luôn cho rằng mình đúng*” trong đoạn trích có ý nghĩa gì với em?

Bài làm

This image shows a full page of white paper with horizontal dotted lines. The lines are evenly spaced and run across the width of the page, providing a guide for handwriting or typing. There are no margins, text, or other markings on the page.

ĐỀ SỐ 38

Đọc văn bản sau và trả lời các câu hỏi bên dưới:

Thế nào là anh hùng? Theo tôi, anh hùng là người can đảm cống hiến trong mọi hoàn cảnh dù là khó khăn nhất; là một cá nhân hành động không vị kỉ và luôn đòi hỏi bản thân mình phải tốt hơn so với mức kì vọng của mọi người; là người xem thường nghịch cảnh để kiên quyết thực hiện điều mình tin tưởng mà không hề sợ hãi. Anh hùng là người muốn cống hiến, sẵn sàng trở thành hình mẫu và sống thật với niềm tin xác quyết của mình. Anh hùng luôn xây dựng chiến lược để đảm bảo đạt được kết quả và theo đuổi đến khi thành quả mong muốn trở thành hiện thực; họ sẵn sàng thay đổi phương pháp nếu cần thiết và hiểu tầm quan trọng của những hành động nhỏ. Anh hùng không phải là mẫu người “hoàn hảo” vì chẳng có ai hoàn hảo. Chúng ta đều mắc sai lầm, nhưng điều đó không phủ nhận những cống hiến của chúng ta trong đời.

(Trích Đánh thức con người phi thường trong bạn – Anthony Robbins, NXB Tổng hợp
Thành phố Hồ Chí Minh, 2019, tr. 397 – 398)

Câu 1. Chỉ ra phương thức biểu đạt chính được sử dụng trong đoạn trích.

Câu 2. Trong đoạn trích, tác giả cho rằng anh hùng là người có thái độ như thế nào trước khó khăn, nghịch cảnh?

Câu 3. Em hiểu như thế nào về câu: “Anh hùng không phải là mẫu người “hoàn hảo” vì chẳng có ai hoàn hảo”?

Câu 4. Em có đồng tình với quan niệm: “Chúng ta đều mắc sai lầm nhưng điều đó không phủ nhận những cống hiến của chúng ta trong đời”? Vì sao?

Câu 5 (Làm văn). Từ nội dung đoạn trích, hãy viết một đoạn văn (khoảng 200 chữ) trình bày suy nghĩ của em về *“những hành động nhỏ làm nên người anh hùng giữa đời thường”*.

Bài làm

This image shows a full page of white paper with horizontal dotted lines. The lines are evenly spaced and run across the width of the page, providing a guide for handwriting practice. There are no margins, text, or other markings on the page.

ĐỀ SỐ 39

Đọc văn bản sau và trả lời các câu hỏi bên dưới:

Không cần ngôn ngữ, mọi sự sống nhỏ nhoi trong tự nhiên đều dạy cho loài người chúng ta biết tầm quan trọng của việc "sống hết mình ở thời khắc này". Chẳng hạn tại vùng Tsunoda thuộc Bắc cực, giữa mùa hè ngắn ngủi, các loài thực vật đua nhau nảy mầm, nở thật nhiều hoa, kết hạt, chen chúc vươn mình trong khoảng không với mảnh đời thật ngắn ngủi. Có lẽ chúng chuẩn bị sẵn sàng để đối phó với mùa đông dài khắc nghiệt sắp tới và phó thác sinh mạng mình cho tự nhiên. Rõ ràng là chúng thực sự sống hết mình cho hiện tại, không ảo tưởng, không phân tâm.

Ngay cả ở vùng sa mạc khô cằn Sahara, nơi mà mỗi năm chỉ có một hai cơn mưa, nhưng mỗi khi có những giọt nước mưa hiếm hoi trút xuống thì các loài thực vật lại vội vã nảy mầm và nở hoa. Và trong khoảng thời gian từ một đến hai tuần ngắn ngủi, chúng ra hạt, oằn mình chịu đựng trong cát, trong cái nóng như thiêu như đốt, tiếp tục sống chờ đến trận mưa sau để nòi giống của chúng sẽ lại trôi dạt... Quả thật là muôn loài trong tự nhiên đều sống hết mình, sống nghiêm túc trong từng khoảnh khắc, trong suốt khoảng thời gian sống được hạn định. Sống hết mình cho hiện tại sẽ đưa sự sống, dù nhỏ bé, vươn đến ngày mai. Vậy thì loài người chúng ta lại càng phải biết trân trọng cuộc sống mỗi ngày để không thua kém cỏ cây muôn thú.

(Trích Cách sống: từ bình thường trở nên phi thường, Inamori Kazuo, NXB Lao động, 2020, tr. 103-104)

Câu 1. Xác định phương thức biểu đạt chính được sử dụng trong đoạn trích.

Câu 2. Theo đoạn trích, các loài thực vật ở vùng Tsunoda thuộc Bắc cực sinh trưởng như thế nào giữa mùa hè ngắn ngủi?

Câu 3. Chỉ ra những điểm tương đồng về sự sống của các loài thực vật ở vùng Tsunoda thuộc Bắc cực và ở vùng sa mạc Sahara trong đoạn trích.

Câu 4. Em có đồng tình với nhận định của tác giả “Sống hết mình cho hiện tại sẽ đưa sự sống, dù nhỏ bé, vươn đến ngày mai”? Vì sao?

Bài làm

[illegible]

ĐỀ SỐ 40**Đọc văn bản sau và trả lời các câu hỏi bên dưới:**

Biết nói gì trước biển em ơi
 Trước cái xa xanh thanh khiết không lời
 Cái hào hiệp ngang tàng của gió
 Cái kiên nhẫn nghìn đời sóng vỗ
 Cái nghiêm trang của đá đứng chen trời
 Cái giản đơn sâu sắc như đời
 Chân trời kia biển mãi gọi người đi
 Bao khát vọng nửa chừng tan giữa sóng
 Vàng trán mặn giọt mồ hôi cay đắng
 Bao kiếp vui trong đáy lạnh mù tăm
 Nhưng muôn đời vẫn những cánh buồm căng
 Bay trên biển như bồ câu trên đất
 Biển dư sức và người không biết mệt
 Mũi thuyền lao mặt sóng lại cày bừa
 Những chân trời ta vẫn mãi tìm đi...

(Trước biển – Vũ Quần Phương, Thơ Việt Nam 1945-1985, NXB Văn học, 1985, tr.391)

Câu 1. Đoạn trích trên được viết theo thể thơ nào?

Câu 2: Em hiểu nội dung các dòng thơ sau như thế nào?

*Vàng trán mặn giọt mồ hôi cay đắng**Bao kiếp vui trong đáy lạnh mù tăm*

Câu 3. Hãy cho biết hiệu quả của phép điệp trong các dòng thơ sau:

*Cái hào hiệp ngang tàng của gió**Cái kiên nhẫn nghìn đời sóng vỗ**Cái nghiêm trang của đá đứng chen trời**Cái giản đơn sâu sắc như đời*

Câu 4. Hành trình theo đuổi khát vọng của con người được thể hiện trong đoạn trích gợi cho em suy nghĩ gì?

Bài làm

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

